

ПРАВИЛНИК

ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИ И НАУЧНИ СТЕПЕНИ И ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ В ИНСТИТУТА ПО ОКЕАНОЛОГИЯ – БАН

Глава I

Общи положения

Чл.1. (1) С този правилник се уреждат реда и изискванията по прилагането на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), условията и процедурите по приема и обучение на докторанти, по придобиване на научни степени, по по признаване на придобити в чужбина научни степени и по заемането на академични длъжности в ИНСТИТУТА ПО ОКЕАНОЛОГИЯ – БАН (ИО – БАН) в съгласие със:

1. Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ);
2. Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ);
3. Устава на БАН;
4. Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН;
5. Правилника за дейността на Центъра за обучение (ЦО) при БАН и Академичния съвет (АС) на ЦО.
6. Изисквания, условия, правила и решения на Научния съвет (НС) на ИО - БАН.

(2) (изм. – 19.11.2018 г.) При противоречие между различните актове предимство има юридическият акт от по-висок ранг съгласно ал. 1.

Чл.1а. (1) Кандидатите за придобиване на научна степен и за заемане на академичните длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ трябва да отговорят на съответните минимални изисквания към научната и преподавателска дейност, определени в приложението по този Правилник.

Чл.2. (1) Процедурите за прием на редовни и задочни докторанти се откриват от ЦО на БАН при условия и по ред, определени с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН и Правилника за дейността на Центъра за обучение (ЦО) при БАН и Академичния съвет (АС) на ЦО.

(2) Процедурите за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности се откриват с решение на Научния съвет на ИО - БАН за провеждане на конкурс. Конкурсът се обявява в "Държавен вестник" и на интернет страницата на ИО - БАН. Всички обявления в интернет страницата съдържат и

дата на публикуване. Датата трябва да съвпада с датата на публикуване в "Държавен вестник".

(3) Кандидатите подават документи съгласно условията и реда, установени в ЗРАСРБ и реда определен в този Правилник.

(4) С цел гарантиране на високо научно равнище на академичния състав в ИО - БАН, за всеки конкретен конкурс НС може да приема специфични изисквания, на които да отговарят кандидатите.

(5) Придобитите в чужбина научни степени се признават на основание на чл. 5 от ЗРАСРБ, от ЦО на БАН при условия и по ред, определени с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН, Правилника за дейността на Центъра за обучение (ЦО) при БАН и Академичния съвет (АС) на ЦО.

Чл.3.(1) Оценката за съответствие с минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно с изискванията по чл. 2б, ал. 5 от ЗРАСРБ и изискванията на настоящия Правилник, както и оценяването на дисертационен труд и на кандидатите за заемане на академичните длъжности "главен асистент", "доцент" и "професор", включително на резултати, научен принос и оригиналност на представените трудове, се извършва от научно жури (НЖ). За всяка конкретна процедура членовете на НЖ се избират по научни области, като съставът му се предлага от от съответната секция и се утвърждава от Научния съвет на ИО – БАН .

(2) Директорът на ИО - БАН определя със заповед състава на Научното жури, утвърден по реда на ал. 1, както и датата на първото му заседание.

(3) За членове на Научното жури се избират български граждани - хабилитирани лица и/или утвърдени чуждестранни учени в съответната научна област, а при възможност - и в съответното направление и специалност. Членовете на научното жури трябва да отговарят на съответните минимални национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ. При интердисциплинарност на обявения конкурс или тема на дисертационния труд най-малко един член на журито трябва да бъде от друга научна област, към която обявеният конкурс или тема на дисертационния труд има отношение. Изборът се осъществява от две обособени групи - на външни и на вътрешни членове за ИО - БАН. Определението „външни членове на НЖ“ се отнася до учени, които в продължение на последните 5 години не са имали трудови правоотношения с ИО-БАН към датата на утвърждаване на НЖ. При избор на Научно жури се определя и по един резервен член от всяка обособена група. За всяко заседание на журито се съставя протокол подписан от всичките му членове.

(4) За членове на Научното жури по ал. 1 не могат да бъдат избирани лица, които са „свързани лица“ по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ с кандидат за придобиване на научна степен или заемане на академична длъжност, както и лица, които имат частен интерес по смисъла на § 1, т. 2а, т. 3 и т. 4 от допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на работата им като членове на журито. Членовете на журито попълват декларация по образец (Приложение 1). Рецензент в Научно жури за заемане на академичните длъжности "доцент" и "професор" не може да бъде съавтор в повече от 20% от публикациите, с които се кандидатства за заемане на съответната академична длъжност.

(5) НЖ се свиква от Директора на ИО – БАН като на своето първо заседание Научното жури по ал. 1 избира един от членовете си за председател и определя

от състава си рецензенти. До този избор заседанието се ръководи от най-възрастния член на журито. Рецензиите и становищата се изготвят в съответствие с изискванията (Приложение 2)

(6) Решенията на журито се приемат с явно гласуване и обикновено мнозинство. Протоколите от заседанията се изготвят от председателя на НЖ.

(7) (Изм. – 3.04.2023 г.) Не могат да се провеждат заседания на журито в намален състав, като:

а) Решенията на журито може да се вземат и неприсъствено, като в тези случаи обсъждането и гласуването се извършват чрез съответните технически средства за конферентна връзка, които осигуряват условия изказванията на всеки член на журито да бъдат чувани едновременно от всички членове на журито.

б) документите по съответната процедура, предоставени от членовете на НЖ, се допуска да бъдат подписани с личен електронен подпис.

(8) Правилата за работа на Научните журита са регламентирани в прил. 3 и прил. 4.

(9) Документите от проведените конкурси се съхраняват в "Човешки ресурси", а научните трудове в библиотеката на ИО – БАН.

Глава II

Придобиване на образователната и научна степен "доктор" и научната степен "доктор на науките"

Раздел първи

Общи положения

Чл.4. При защита на дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен "доктор" кандидатът трябва да притежава образователно-квалификационната степен "магистър", а за "доктор на науките" научната степен "доктор".

Чл.5. Дисертационните трудове за получаване на образователната и научна степен „доктор“ и за научната степен „доктор на науките“ може да включват собствени ясно разграничени научни резултати от колективни работи, постигнати от кандидата. Едни и същи публикации не могат да бъдат включени в две или повече дисертации за получаване на една и съща научна степен освен в случаите, когато резултатите, описани в тях, могат да бъдат разделени по методичен и/или авторски принос чрез разделителен протокол между авторите.

Чл.6. Образователната и научна степен "доктор" и научната степен "доктор на науките", се придобиват в ИО - БАН само по специалностите получили акредитация за обучение в образователна и научна степен "доктор" от НАОА. Тези степени са безсрочни и важат на територията на цялата страна.

Раздел втори

Прием и обучение на докторанти

Чл.7. (1) За докторанти могат да кандидатстват лица с придобита образователно-квалификационна степен "магистър".

(2 Доп. – 1г.8.09.2024) Обучението за придобиване на образователната и

научна степен "доктор" се осъществява в редовна, в задочна или в самостоятелна форма на обучение, както и в изпълнение на научноизследователски проект по чл. 21, ал. 7 от ЗВО.

(3) (Нова – 18.09.2024 г.) ИО – БАН може да извършва прием на докторанти по чл. 21, ал. 7 – 9 на Закона за висшето образование (ЗВО) в изпълнение на научноизследователски проекти с финансиране за не по-малко от три години. Приемът се извършва при условията и по реда на ЗВО и настоящия правилник и в съответствие с условията на научноизследователския проект. Между ИО – БАН, ръководителя на проекта и докторанта се сключва договор, в който се уреждат правата и задълженията на страните, възнаграждението на докторанта, прекратяване на обучението и други специфични условия и изисквания. Финансирането на обучението в т.ч. и за стипендии и възнаграждения се осигурява от научноизследователския проект, в рамките на който се обучава докторантът. В случай на прекратяване на проекта се прекратява и обучението на докторанта, като последиците от него се уреждат в договора. Обучението може и да не се прекратява, ако средствата за финансирането му се осигурят от други източници, в т.ч. и бюджета на ИО – БАН.

(4) (Нова – 18.09.2024 г.) Приемът на докторанти по ал. 3 се извършва чрез конкурс след решение на Научния съвет на ИО – БАН и по предложение на ръководителя на проекта, в което се посочват: точното наименование на проекта, ръководител на докторантурата, източник на финансиране, продължителност на проекта. Конкурсът по ал. 3 се обявява на интернет страницата на ИО – БАН в съответствие с изискванията на чл. 3, ал. 1 от ЗРАСРБ.

(5) (Предишна ал. 3) Обучението в докторантура се извършва в съответната секция на ИО - БАН, където има поне едно хабилитирано лице от съответната научна област.

Чл.8. (1) (Изм. – 18.09.2024 г.) Приемът в редовна или задочна докторантура се извършва с конкурс, който се провежда не по-рано от един месец след изтичането на срока за подаване на документи и до четири месеца от датата на обявяването му по чл. 3, ал. 2 от ЗРАСРБ.

(2) Кандидатите за участие в конкурс за докторанти подават следните документи:

1. Молба за допускане до участие в конкурса;
2. Автобиография по европейски образец;
3. Диплома за образователно-квалификационна степен „магистър“;
4. Удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;
5. (Изм. – 18.09.2024 г.) Медицинско свидетелство за лица, които не са български граждани и не са граждани на друга държава-членка на Европейския съюз, на друга държава-страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, издадено в срок не по-дълъг от един месец преди датата на кандидатстването и заверено от съответните органи в страната, от която лицето кандидатства;
6. (Отм. – 18.09.2024)

Чл.9. (1) (Изм. – 18.09.2024 г.) Редовността на документите на участниците в конкурса се проверява от комисия, включваща ръководителя на ИО – БАН или определен от него заместник, ръководителя на обучаващото първично звено, заявило докторантурата (департамент, секция) и преподавател в докторската програма,

назначена със заповед на директора на ИО – БАН до една седмица след изтичане на срока за подаване на документи.

(2) До участие в конкурса се допускат кандидатите за докторанти, които имат общ успех от дипломата за образователно-квалификационната степен „магистър” най-малко „много добър” (4.50).

(3) Комисията по ал.1 разглежда документите на кандидатите за съответствие с изискванията за допустимост на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН и този правилник. За резултатите от проверката кандидатите се уведомяват писмено в срок до 14 дни от изтичане на срока за подаване на документи.

(4) Директорът на ИО - БАН уведомява писмено кандидатите за резултатите от допускането им до участие в конкурса, като за недопуснатите кандидати се посочват и мотивите за недопускането им.

(5) Допуснатите кандидати се уведомяват за датата на изпитите, като уведомлението съдържа и списък на въпросите за изпита по специалността. Уведомлението по ал. 4 се изпраща най-късно един месец преди датата на първия изпит.

Чл.10. (1) Недопуснатите до участие в конкурса кандидати могат в 7-дневен срок от датата на уведомяването да направят възражение до директора на ИО - БАН

(2) Директорът на ИО - БАН възлага на нова комисия от трима души - хабилитирани лица, да се произнесе по възражението. Въз основа на доклада на комисията се взема окончателно решение в срок до 10 дни от получаване на възражението.

Чл.11. (1) Конкурсът за докторанти се състои от писмен и устен изпит по специалността по конспект, приет от Научния съвет (НС) на ИО - БАН и изпит по един избран от тях чужд език. Изпитът по специалността (писмен и устен) се провежда от комисия, която се предлага от НС на ИО - БАН и се назначава от директора.

(2) Изпитът по чужд език се провежда от комисия, която се определя от ЦО по реда и изискванията на Правилника за дейността на Центъра за обучение (ЦО) при БАН и Академичния съвет (АС) на ЦО.

(3) (Изм. – 18.09.2024 г.) Конкурсът се провежда не по-рано от един месец след изтичане на срока за подаване на документи и до четири месеца от датата на обявяването му.

(4) Кандидатите за докторанти се допускат до устен изпит по специалността при успех от писмения изпит, не по-нисък от „много добър” (4.50).

(5) Успешно издържали конкурса са кандидатите, които са получили средна оценка от писмения и устния изпит по специалността не по-ниска от „много добър” (4.50) и оценка „добър” (4.00) на изпита по чужд език.

(6) (Изм. – 18.09.2024 г.) НС утвърждава работното наименование на темата на бъдещата дисертация на зачисления докторант и избира научен ръководител, който е хабилитирано лице, което отговаря на изискванията на чл. 2б, ал. 1 и 5 от Закона за развитието на академичния състав в Република България за заемане на академичната длъжност „професор“ или „доцент“ в съответното професионално направление. При необходимост може да се определи и втори научен ръководител или научен консултант. На основа на това предложение директорът издава съответна заповед.

(7) (Доп. – 18.09.2024 г.) Научният съвет на ИО - БАН приема

индивидуалният учебен план за работа на докторанта, а на докторантите по чл. 21, ал. 7 от Закона за висшето образование – и в съответствие с условията на проекта, най-късно до един месец от зачисляването.

Чл.12. (1) Приемът в самостоятелна форма на обучение на докторанти, разработили основната част на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор", се извършва без изпит през цялата година.

(2) Кандидатите за докторанти на самостоятелна подготовка предлагат за обсъждане в съответната секция (департамент) проект на дисертационния труд, разработен в основната му част и библиография по реда и изискванията на Правилника за дейността на Центъра за обучение (ЦО) при БАН и Академичния съвет (АС) на ЦО.

(3) Представената част от дисертационния труд се обсъжда от семинара на секцията, който включва минимум 5 хабилиитирани лица специалисти в съответната област, в присъствието на кандидата. При липса на 5 хабилиитирани лица семинара се разширява със заповед на директора с външни (за секцията) хабилиитирани лица, специалисти в областта на процедурата. Ако семинарът на секцията одобри работата на кандидата, ръководителят на секцията прави предложение до директора на ИО - БАН за темата на дисертацията, научната област, научен консултант и индивидуален учебен план за работа на докторанта.

(4) Въз основа на предложението по ал. 3, Научния съвет на ИО - БАН взема решение за зачисляване на докторанта, като утвърждава и работното наименование на дисертационния труд, научен консултант (хабилиитирано лице) и индивидуалния учебен план на докторанта.

Чл.13. Въз основа на решението на Научния съвет Директорът на ИО - БАН издава заповед за зачисляване на докторанта. В заповедта се посочват: формата на докторантурата; секцията, в която се организира обучението; срокът на обучение; работното наименование на дисертационния труд; научната област или научните области и научния ръководител / консултант. При необходимост може да се определи и втори научен ръководител или научен консултант.

Чл.14. Лица, завършили чуждестранни висши училища, могат да кандидатстват за докторанти, след като придобитото висше образование им бъде признато по реда на Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища, приета с Постановление № 168 на Министерския съвет от 2000 г. при условията и по реда, предвидени в ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН и този Правилник.

Чл.15. (1) Лица, които не са български граждани и не са граждани на друга държава - членка на Европейския съюз, на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, могат да кандидатстват и да се обучават в докторантура:

1. в изпълнение на междуправителствените спогодби за образователен, културен и научен обмен;
2. съгласно актове на Министерския съвет;
3. при условията на чл. 95, ал. 7 от Закона за висшето образование.

(2) Кандидатите по ал. 1, т. 1 и 2 се приемат при условията и по реда, определени в съответната спогодба или в акта на Министерския съвет,

съгласувано със съответните висши училища или научни организации.

(3) Лицата по ал. 1, т. 3 се приемат при условията и по реда, определени в Правилник за дейността на Центъра за обучение (ЦО) при БАН и Академичния съвет (АС) на ЦО.

(4) Лицата по ал. 1 могат да кандидатстват за докторанти и при условията и по реда за приемане на българските граждани, ако:

1. имат статут на постоянно пребиваващи на територията на Република България;

2. имат статут на бежанци;

3. са от българска народност.

Чл.16. (1) Кандидатите за докторанти които не са български граждани и не са граждани на друга държава - членка на Европейския съюз, на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, подават следните документи:

1. формуляр или молба, съдържаща кратки биографични данни, степента на владееене на чужди езици, както и висшето училище или научната организация, в която желаят да се обучават;

2. копие от документа за висше образование, от който да е видно, че кандидатът притежава магистърска степен;

3. медицинско свидетелство, издадено в срок един месец преди датата на кандидатстването и заверено от съответните органи в страната, от която лицето кандидатства;

4. списък на публикациите, ако има такива;

5. копие от документите за гражданство;

6. удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;

7. две снимки.

(2) Документите по ал.1, т.2 и 3 трябва да бъдат легализирани, преведени и заверени в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени, а при липса на такива - по общия ред за легализациите, преводите и заверките на документи и други книжа.

(3) Кандидатите за докторантура в изпълнение на междуправителствените спогодби за образователен, културен и научен обмен или съгласно актове на Министерския съвет подават документите по ал. 1 в Министерството на образованието и науката.

(4) Кандидатите за докторантура при условията на чл.95, ал.7 от Закона за висшето образование, подават документите по ал.1 в избрано от тях висше училище или научна организация.

Чл.17. (1) ИО - БАН изпраща в Министерството на образованието, младежта и науката документите на одобрените от тях кандидати, при условията на чл. 95, ал. 7 от Закона за висшето образование - граждани на държави, за които се изисква издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България, както и информацията относно:

1. лични данни на кандидата - имената по паспорт на латиница, дата на раждане, място на раждане, гражданство;

2. наименование на научната специалност, образователна и научна степен, форма и срок на обучение;

3. информация за езиковата и специализираната подготовка - степен на владееене на български език, наименование на основното звено, в което ще се проведе подготовката, продължителност на обучението;

4. годишна такса за обучение и за езиковата и специализираната подготовка;

5. номер на банковата сметка на висшето училище или научната организация, по която следва да бъде преведена таксата за обучение или за езиковата и специализираната подготовка.

(2) Министерството на образованието и науката издава Удостоверение за приемане на кандидатите за обучение в Република България и писмено уведомява за това Министерството на външните работи и дирекция "Миграция" на Министерството на вътрешните работи. Удостоверението е валидно само за учебната година, за която е издадено.

(3) Лицата, кандидатстващи при условията на чл. 95, ал. 7 от Закона за висшето образование, заплащат таксите за обучение, след като са получили виза вид "D" и са пристигнали в Република България.

Чл.18. (1) Директорът на ИО - БАН издава заповед за зачисляване на одобрените кандидати за докторанти които не са български граждани и не са граждани на друга държава - членка на Европейския съюз, на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария.

(2) ИО - БАН писмено уведомява Министерството на образованието и науката за зачислените докторанти по ал.1.

Чл.19. (1) (Изм. - 3.04.2023 г.; Изм. – 18.09.2024 г.) Редовната форма на обучение е с продължителност до 3 години, задочната е с продължителност до 4 години, а самостоятелната и на тези в изпълнение на научноизследователски проект по чл. 21, ал. 7 от ЗВО е с продължителност до 5 години.

(2) Обучението на докторантите включва следните дейности:

1. научноизследователска дейност;
2. посещение и участие в работата на специализирани курсове;
3. преподавателска и/или експертна дейност, участие в научни форуми (национални и/или международни);
4. изпити за докторски минимум;
5. разработване на докторска дисертация.

(3) Разпределението по видове дейности за срока на обучението се извършва поотделно за всеки докторант и се утвърждава от Научния съвет.

(4) Срокът на обучение може да бъде еднократно удължаван без право на стипендия, но не повече от една година с решение на Научния съвет на ИО - БАН по мотивирано предложение на научния ръководител/консултант.

(5) Докторантите имат право да прекъсват обучението си по уважителни причини в срок до една година, по майчинство - до две години. Прекъсването на докторантурата се извършва след подаване на мотивирана молба от докторанта до директора на ИО - БАН с приложен документ за причината (причините) и писмено мнение на научния ръководител/консултант. Молбата се разглежда от Научния съвет на ИО - БАН. След положително решение на НС се издава заповед на Директора на ИО - БАН за периода на прекъсване. За срока на прекъсването редовните докторантите запазват своите права, но не получават стипендия.

Чл.20. (1) Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален учебен план.

(2) Учебният план се изготвя от докторантите и научните им ръководители/консултанти и се обсъжда и утвърждава от Научния съвет на ИО -

БАН.

(3) Индивидуалният учебен план определя насочеността на докторантурата и се състои от общ учебен план за целия период на обучение и работен план по години. Индивидуалният учебен план съдържа:

1. темата на дисертационния труд;
2. разпределението на всички дейности по години;
3. изпитите и сроковете за полагането им;
4. посещението на определен цикъл лекции и упражнения, участието в курсове, семинари, конференции и други публични научни изяви;
5. етапите и сроковете за подготовка на дисертационния труд.

(4) Промяна на темата на дисертационния труд и на научния ръководител се допуска по изключение, но не по-късно от 3 месеца преди датата на заседанието на първичното звено за предварителното обсъждане. Промяната се извършва със заповед на Директора на ИО - БАН въз основа на решение на Научния съвет на ИО – БАН.

Чл.21. Докторантите полагат изпитите по индивидуалния учебен план пред назначени от Директора на ИО - БАН комисии в състав от най-малко 3 хабилиитирани лица и с участието на научния ръководител на докторанта.

Чл.22. (1) Докторантите се атестират от Научния съвет на ИО - БАН в края на всяка академична година.

(2) Докторантите представят отчет за извършените дейности, който съдържа научна част (докладване на получените резултати) и отчет за изпълнение на индивидуалния план.

(3) Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторанта.

(4) Научният ръководител предлага конкретизация на индивидуалния учебен план на докторанта през следващата година.

(5) Семинарът на секцията, в която се разработва дисертацията приема:

1. становище за изпълнението на индивидуалния учебен план и оценка на дейността на докторанта;

2. предложение за конкретизация на индивидуалния учебен план за следващата година;

3. препоръки за по-нататъшното развитие на докторантурата, като при необходимост препоръчва конкретизация на темата или смяна на научния ръководител.

(6) Предложението по ал.5, т.2 и 3 се утвърждава от Научния съвет на ИО - БАН.

Чл.23. (1) Освен отчитането по реда на чл. 22, редовните докторанти отчитат своята работа и в края на всяко тримесечие, като представят пред секцията доклад за изпълнението на индивидуалния им учебен план, към който се прилагат:

1. отчет за работата, извършена по дисертационния труд, заверен от научния ръководител и потвърден с доказателствен материал;

2. отчет за преподавателската работа, ако има такава), заверен от ръководителя на секцията.

(2) Въз основа на отчетите по ал. (1), ръководителят на секцията представя доклад до директора на ИО-БАН за изпълнение на индивидуалния учебен план на докторанта.

(3) (Нова – 28.11.2022 г.) Освен отчитането по реда на чл. 22, задочните докторанти отчитат своята работа и в края на всяко шестмесечие, като представят пред секцията доклад за изпълнението на индивидуалния им учебен план, към който се прилагат:

1. отчет за работата, извършена по дисертационния труд, заверен от научния ръководител и потвърден с доказателствен материал;

2. отчет за преподавателската работа, (ако има такава), заверен от ръководителя на секцията.

(4) (Нова – 28.11.2022 г.) Въз основа на отчетите по ал. (3), ръководителят на секцията представя доклад до директора на ИО-БАН за изпълнение на индивидуалния учебен план на докторанта.

(5) (Нова – 28.11.2022 г.) Всички дейности, извършени в изпълнение на индивидуалния учебен план на докторантите, се потвърждават с доказателствен материал на хартиен или електронен носител и се съхраняват в личното дело на докторанта.

Чл.24. За всички неуредени в този правилник въпроси по обучението на докторантите се прилагат разпоредбите на Правилника за дейността на Центъра за обучение (ЦО) при БАН и Академичния съвет (АС) на ЦО.

Чл.25. (1) ИО - БАН предоставя материалната база и поема разходите по зачисляване, обучение и защита на дисертационните трудове на докторантите в редовна и задочна форма на обучение, субсидирано от държавата, в съответствие с диференцираните нормативи за обучение на докторанти, определени от Министерския съвет.

(2) Организации, които са заинтересувани от резултатите на съответния дисертационен труд, могат да предоставят на докторантите материална база и средства, необходими за подпомагане на разработването му.

Чл.26. (1) Преди изтичане на срока за подготовка докторантът представя доклад за постигнатите от него резултати пред семинара на секцията, където е зачислен. Семинарът се определя със заповед на Директора на ПНЗ, придружена от списък от най-малко 5 хабилиитирани лица или доктори на науките с компетенция в областта на темата. Научният ръководител/консултант на докторанта представя пред семинара писмено мнение за готовността на докторанта за защита на дисертационния труд.

(2) Семинарът чрез гласуване на присъстващите хабилиитирани и нехабилиитирани учени прави едно от следните предложения за решение от НС:

а) Докторантът да бъде отчислен с право на защита, ако е изпълнил образователната си програма, включена в индивидуалния учебен план, в съответствие с изискванията на ЦО на БАН и е провел съществена част от включените в индивидуалния план научни изследвания. Правото на защита може да бъде упражнено не по-късно от 5 години от решението на Научния съвет. В случай, че дисертацията е представена в завършен вид в рамките на срока на докторантурата, успешното разкриване на процедура за насочване към защита се приема за отчисляване с право на защита.

б) срокът на подготовка на докторанта да бъде удължен еднократно до една година без право на стипендия;

в) докторантът да бъде отчислен без право на защита, ако не е положил необходимите изпити и/или докладваните резултати са неудовлетворителни като възстанови сумата на получените стипендии и други средства, свързани с обучението му, съответно на института или БАН.

(3) Решението по алинея (2) се взема от НС на ИО-БАН на основа на мотивиран доклад на ръководителя на първичното научно звено, придружен от мнение на научния ръководител и протокол от семинара.

(4) Докторант, който не представи доклад за постигнатите от него резултати пред семинара на секцията, където е зачислен в срок, се отчислява без право на защита, като възстановява сумата на получените стипендии и други средства,

свързани с обучението му, съответно на института или БАН.

(5) Редовните докторанти имат правата и задълженията на служителите на ИО-БАН.

Раздел трети

Условия и ред за придобиване на образователна и научна степен "доктор"

Чл.27. Образователната и научна степен "доктор" се присъжда на лица, които притежават образователно-квалификационната степен "магистър", след обучение в докторантура и успешна защита на дисертационен труд при условията и по реда на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН и тези правила.

Чл.28. За да се яви на защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор", докторантът трябва да е изпълнил следните изисквания:

1. да е отчислен с право на защита от Научния съвет на ИО-БАН;
2. да е представили завършен дисертационен труд, който отразява резултатите от неговите изследвания.

Чл.29. (1) Докторантът придобива право на защита на дисертационния труд след изпълнение на дейностите по обучението и успешно полагане на изпитите, определени в индивидуалния учебен план.

(2) Докторантите, придобили право на защита, се отчисляват със заповед на Директора на ИО - БАН.

Чл.30. (1) Дисертационният труд трябва да съдържа научни или научноприложни резултати, които представляват оригинален принос в науката. Дисертационният труд трябва да показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания.

(2) Дисертационният труд трябва да съдържа: заглавна страница; съдържание, увод; изложение; заключение - резюме на получените резултати; библиография. Изискванията към дисертационните трудове за придобиване на образователната и научна степен "доктор" са представени в Приложение 8.

Чл.31. (1) Докторантът представя дисертацията си на научния ръководител/консултант, който преценява готовността за защита, като е длъжен да се произнесе в едномесечен срок от представянето на дисертационния труд. При положителна оценка на готовността на докторанта за защита на дисертационния труд научният ръководител/консултант предлага на семинара на секцията откриване на процедура за предварителна защита.

(2) Процедурата за предварителна защита се провежда пред семинара на секцията. Семинарът има за задача да прецени дали дисертационният труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" отговаря на минималните изисквания на БАН и на тези определени в този правилник.

(3) На процедурата за предварителна защита трябва да присъстват поне 5 хабилитирани лица, специалисти в областта на дисертацията и/или в свързана с нея област, от които поне трима са професори или доктори на науките. При липса на необходимия брой хабилитирани лица, заседанието се разширява със заповед

на Директора на ИО - БАН с външни хабилитирани лица, специалисти в областта на процедурата по предложение от секцията, в която се обучава докторанта.

Чл.32. (1) При провеждане на процедурата за предварителна защита се обсъжда дисертацията, представена от докторанта, и се взема решение за готовността за защита пред Научно жури.

(2) При положително решение за готовността за защита семинара на секцията обсъжда и прави предложение за състава на Научното жури. Научният ръководител и докторантът задължително участват в обсъждането на състава на научното жури и могат да дават свои предложения за членове.

(3) При отрицателно становище на семинара за готовността за защита се предлага доработване или преработване на дисертационния труд в рамките на 6 месеца.

(4) Ръководителят на секцията представя доклад до Директора на ИО - БАН за взетите решения.

Чл.33. (1) След положително решение за готовността за защита кандидатът подава следните документи за защита на дисертацията в 3 екземпляра на хартиен носител и 4 екземпляра на CD/DVD:

1. Молба до НС за разкриване на процедура за защита;
2. Опис на документите;
3. Доклад от ръководителя на секцията;
4. Протокол от заседанието на секцията;
5. Заповед за зачисляване;
6. Протокол за издържани изпити;
7. Диплома за висше образование степен "магистър" – заверено копие;
8. Професионална автобиография;
9. Списък и копия на научните публикации и участията в научни форуми по дисертацията с подпис на кандидата, монографии, учебници и др.;
10. Резюмета на рецензираните публикации на български език и на един от езиците, който традиционно се използва в съответната научна област;
11. Справка за цитиранията и/или рецензии в научни издания, свързани с проекта на дисертация (ако има такива).
12. Дисертационен труд;
13. Автореферат на дисертационния труд на български език и на един от езиците, който традиционно се използва в съответната научна област;
14. Други документи свързани с хода на процедурата.

(2) Въз основа на предложението на секцията, Научният съвет на ИО - БАН в срок не по-късно от един месец определя Научното жури и прави предложение до Директора на ИО - БАН за утвърждаване на състава му, както и за дата на защитата.

(3) В 7-дневен срок от предложението на Научния съвет по ал. 2 Директорът на ИО - БАН със заповед утвърждава Научното жури, с която се определя и датата на защитата.

Чл.34. (1) Научното жури е в състав пет хабилитирани лица в съответната научна област или научни области по темата на дисертацията. Най-малко един от членовете на журито е професор. Най-малко трима от членовете на журито са външни за ИО - БАН. Научният ръководител (консултантът) на докторанта **не може да бъде член на журито**, освен при условията на § 40 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на ЗРАСРБ (ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.).

(2) За Председател на Научното жури се определя вътрешен член - лице, заемащо академична длъжност от състава на ИО - БАН.

(3) В състава на НЖ се предвиждат винаги 2 резервни члена: 1 вътрешен и 1 външен.

(4) Заседанията на НЖ са редовни, ако на тях присъстват всички назначени членове. Заседанието е редовно и при отсъствието на 1 вътрешен и на 1 външен член, които се заменят от резервни членове по ал. 3. Решенията на НЖ се вземат с явно гласуване и с обикновено мнозинство.

(5) Първото заседание на НЖ се свиква със заповед на Директора на ИО – БАН и се ръководи от най-възрастния член на НЖ до избора на Председател.

Чл.35. (1) Членовете на журито изготвят две рецензии и три становища. Една от рецензиите задължително се изготвя от външен за ИО - БАН член на журито. Най-малко един от рецензентите е професор. Рецензиите и становищата задължително завършват с положителна или отрицателна оценка и се предават в срок до 3 месеца от избора на Научното жури.

(2) Рецензиите и становищата се изготвят на български език и на един от езиците, които традиционно се използва в съответната научна област;

(3) В случаите по чл. 4, ал. 11 от ЗРАСРБ (ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) членовете на научното жури задължително дават становище относно наличието или липсата на плагиатство в дисертационния труд, представен за оценяване, в рецензиите и становищата си. Научното жури се произнася с решение, което се приема с обикновено мнозинство относно наличието или липсата на плагиатство. Решението се приема в срок не по-дълъг от 7 дни след изтичането на срока по ал. 1.

(4) Кандидатът за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ не се допуска до защита на дисертационния труд, когато научното жури е приело решение за наличие на плагиатство в оценявания труд.

(5) Рецензиите, становищата, авторефератът на дисертацията, списък на трудовете и на цитатите, резюмета на рецензираните публикации и на двата езика, се публикуват на интернет страницата на ИО - БАН.

(6) Дисертационният труд на кандидата се предоставя на желаещите да се запознаят на място в библиотеката на ИО – БАН, едновременно с публикуването на документите в сайта на ИО-БАН.

Чл.36. (1) Научното жури провежда открито заседание, датата и часът на което се обявяват на интернет страниците на ИО–БАН и БАН две седмици предварително. Ако заседанието е насрочено неприсъствено, чрез аудио-визуална (конферентна) връзка, линка към събитието също се обявява на интернет страницата на ИО–БАН. Заседанието за защита на дисертационния труд се провежда в едномесечен срок след публикуването на автореферата, рецензиите и становищата.

(2) На откритото заседание по ал.1:

1. председателят на Научното жури представя докторанта;

2. докторантът прави кратко изложение на основните резултати от дисертационния труд;

3. председателят на Научното жури представя рецензиите и становищата на научното жури;

4. членовете на журито и всеки от присъстващите на публичната защита могат да задават въпроси и да правят изказвания;

5. всеки член на Научното жури публично обявява своята оценка -

положителна или отрицателна;

6. председателят на Научното жури обявява резултата от защитата.

(3) За успешно защитен се счита дисертационният труд, получил на защитата три или повече положителни оценки.

(4) Неуспешно защитената дисертация се връща за преработване. Ако кандидатът желае, не по-късно от една година след датата на връщането се обявява нова процедура за защита. Втората процедура за защита е окончателна.

Чл.37. (1) Образователната и научна степен "доктор" се придобива от деня, в който дисертационният труд е защитен успешно.

(2) Образователната и научна степен "доктор" се удостоверява с диплома, която се издава на български език, а при заявено искане от лицето се издава и приложение на английски език.

(3) Дипломата по ал. 2 се издава по единен образец от БАН по предложение на Директора на ИО - БАН и се подписва от Директора на ИО - БАН, Главния научен секретар на БАН и Председателя на БАН. Тя се изпраща за регистриране в МОМН в 3-дневен срок след издаването ѝ.

(4) ИО - БАН изпраща в Националният център за информация и документация в електронен и печатен вариант информация за защитените докторски дисертации заедно с копие от тях и авторефератите на дисертациите.

Раздел четвърти

Условия и ред за придобиване на научната степен "доктор на науките"

Чл.38. Научната степен "доктор на науките" се присъжда на лица, които притежават образователната и научна степен "доктор", след успешна защита на дисертационен труд при условията и по реда на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН и тези правила. До защита на дисертационен труд се допускат лицата, които отговарят на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3. от ЗРАСРБ

Чл.39. (1) Дисертационният труд за придобиване на научна степен "доктор на науките" трябва да съдържа теоретични обобщения и решения на големи научни или научноприложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в науката.

(2) Дисертационният труд по ал.1 се подготвя самостоятелно и не може да повтаря буквално темата и значителна част от съдържанието на дисертацията за придобиване на образователна и научна степен "доктор".

Чл.40. Кандидатът предлага дисертационния труд и автореферата в секцията за обсъждане, което се извършва в негово присъствие. Семинарът има за задача да прецени дали дисертационният труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор на науките" отговаря на минималните изисквания на БАН и на тези определени в този правилник. Ако секцията одобри работата на кандидата, ръководителят на секцията предлага на Научния съвет на ИО - БАН да открие процедура за предварителна защита.

Чл.41. (1) Процедурата за предварителна защита се провежда пред семинара на секцията, на който трябва да присъстват поне 7 хабилизирани лица, специалисти в областта на дисертацията, от които поне 4 са професори или "доктори на науките". При липса на необходимия брой хабилизирани лица в

секцията, семинарът се разширява със заповед на Директора с външни хабилитирани лица, специалисти в областта на процедурата предложени от департамента.

(2) При провеждане на процедурата за предварителна защита кандидатът представя дисертацията си и автореферата за обсъждане.

(3) При положително становище за защита, семинарът на секцията обсъжда и прави предложение за състав на НЖ.

(4) При отрицателно становище на семинара се предлага доработване или преработване на дисертационния труд в рамките на 6 месеца.

(5) Ръководителят на секцията представя доклад до Директора на ИО - БАН за взетите решения.

Чл.42. (1) След положително решение за готовността за защита кандидатът подава следните документи за защита на дисертацията в 4 екземпляра на хартиен носител и 5 екземпляра на CD/DVD:

1. Молба до НС за разкриване на процедура за защита;
2. Опис на документите;
3. Доклад от ръководителя на секцията;
4. Протокол от заседанието на семинара на секцията;
5. Дисертационен труд на;
6. Автореферат на дисертационния труд на български език и на един от езиците, който традиционно се използва в съответната научна област;
7. Списък и копия на научните публикации и участията в научни форуми по дисертацията с подпис на кандидата, монографии, учебници и др.;
8. Резюмета на рецензираните публикации на български език и на един от езиците, който традиционно се използва в съответната научна област;
9. Справка за цитиранията и/или рецензии в научни издания, свързани с проекта на дисертация (ако има такива);
10. Дипломи за висше образование и научна степен – заверени копия;
11. Автобиография по европейски образец;
12. Списък на докторанти, защитили под негово ръководство (ако има такива);
13. Други документи за научни постижения (ако има такива - патенти, заповеди за внедряване и др.);
14. Доказателства за национални минимални и изискванията на този Правилник (Приложение към **чл.1а** и в **табличен вид**).

Чл.43. (1) Защитата на дисертационния труд се провежда публично пред Научно жури в състав 7 хабилитирани лица. Най-малко четирима от членовете са професори. Най-малко четирима от членовете са външни лица за ИО - БАН.

(2) Определянето и утвърждаването на членовете на Научното жури, както и определянето на дата за защитата се извършват по следния ред:

(а) Въз основа на предложението на секцията Научният съвет на ИО - БАН в срок не по-късно от един месец определя Научното жури и прави предложение до Директора на ИО - БАН за утвърждаване на състава му, както и за дата на защитата.

(б) В 7-дневен срок от предложението на Научния съвет, Директора на ИО - БАН със заповед утвърждава Научното жури и се определя датата на защитата. В състава на НЖ се предвиждат винаги 2 резервни члена: 1 вътрешен и 1 външен. На първото заседание НЖ избира от своя състав председател.

Чл.44. (1) Трима от членовете на Научното жури, най-малко двама от които

са професори, изготвят рецензии. Поне една от рецензиите е на външно за ИО - БАН лице. Останалите членове на Научното жури изготвят становища.

(2) Рецензиите и становищата се изготвят на български език и на един от езиците, който традиционно се използва в съответната научна област;

(3) Рецензиите и становищата завършват с положителна или отрицателна оценка и се предават до 3 месеца след избора на Научното жури.

(4) В случаите по чл. 4, ал. 11 от ЗРАСРБ (ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) членовете на научното жури задължително дават становище относно наличието или липсата на плагиатство в дисертационния труд, представен за оценяване, в рецензиите и становищата си. Научното жури се произнася с решение, което се приема с обикновено мнозинство относно наличието или липсата на плагиатство. Решението се приема в срок не по-дълъг от 7 дни след изтичането на срока по ал. 2.

(5) Кандидатът за придобиване на образователната и научна степен „доктор на науките“ не се допуска до защита на дисертационния труд, когато научното жури е приело решение за наличие на плагиатство в оценявания труд.

(6) Заседанията на НЖ са редовни, ако на тях присъстват всички назначени членове. Заседанието е редовно и при отсъствието на 1 вътрешен и на 1 външен член, които се заменят от резервни членове от съответните избрани резервни членове. Решенията на НЖ се вземат с явно гласуване и с обикновено мнозинство.

(7) Рецензиите, становищата, авторефератът на дисертацията, списък на трудовете и на цитатите, резюмета на рецензираните публикации и на двата езика, се публикуват на интернет страницата на ИО - БАН. Ако заседанието е насрочено неприсъствено, чрез аудио-визуална (конферентна) връзка, линка към събитието също се обявява на интернет страницата на ИО–БАН.

Чл.45. (1) Научното жури провежда открито заседание, датата и часът на което се обявяват на интернет страницата на ИО - БАН 2 седмици предварително. Заседанието за защита на дисертационния труд се провежда в едномесечен срок след публикуването на автореферата, рецензиите и становищата.

(2) Дисертационният труд на кандидата се предоставя на желаещите да се запознаят на място в библиотеката на ИО - БАН.

(3) На откритото заседание по ал.1:

1. председателят на Научното жури представя кандидата;

2. кандидатът прави кратко изложение на основните резултати от дисертационния труд;

3. председателят на Научното жури представя рецензиите и становищата на научното жури;

4. членовете на журито и всеки от присъстващите на публичната защита могат да задават въпроси и да правят изказвания;

5. всеки член на Научното жури публично обявява своята оценка - положителна или отрицателна;

6. председателят на Научното жури обявява резултата от защитата.

(4) За успешно защитен се счита дисертационният труд, получил на защитата най-малко четири положителни оценки.

(5) Неуспешно защитена дисертация се връща за преработване. Ако кандидатът желае, не по-късно от една година след датата на връщането се обявява нова процедура за защита. Втората процедура за защита е окончателна.

Чл.46. (1) Научната степен "доктор на науките" се придобива от деня, в

който дисертационният труд е защитен успешно.

(2) Научната степен "доктор на науките" се удостоверява с диплома на български език, а при заявено искане от лицето се издава и приложение на английски език.

(3) Дипломата по ал. 2 се издава по единен образец от БАН по предложение на Директора на ИО - БАН и се подписва от Директора на ИО - БАН, Главния научен секретар на БАН и Председателя на БАН. Тя се изпраща за регистриране в МОМН в 3-дневен срок след издаването ѝ.

Раздел пети

Признаване на придобита в чужбина степен, съответстваща на образователна и научна степен „доктор“ или на научна степен „доктор на науките“ (Загл. Изм. – 18.09.2024 г.).

Чл.46а. (1) (Изм. – 18.09.2024 г.) Удостоверение за признаване на придобита в чужбина образователна и научна степен се издава въз основа на заявление по образец до директора на Центъра за обучение при БАН, към което се прилагат:

А) (Изм. – 18.09.2024 г.) За страни от Европейския съюз или страни, с които има изрично сключено за това междудържавно споразумение:

Дипломата за образователна и научна степен „доктор“ легализирана, преведена и заверена в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени.

Б) Други страни:

1. Диплома за завършено висше образование;
2. (Изм. – 18.09.2024 г.) Дипломата за образователна и научна степен „доктор“;
3. Дисертацията в 1 екземпляр и копие на електронен носител;
4. Автореферат на български език в 3 екземпляра;
5. Списък и публикации на автора, на които се основава дисертацията;
6. Документ за внесена такса.

(2) Издадените в чужбина документи по ал. 1, точка Б, подт. 1 и 2 трябва да бъдат легализирани, преведени и заверени в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени.

(3) За случаите по алинея 1, т. Б, СНЗ има право да изисква и допълнителна информация и документи от кандидата, като определя срок за предоставянето им.

(4) Директорът на ЦО проверява редовността на подадените документи и при установяване на нередности дава срок за отстраняването им.

(5) Подадените заявления заедно с приложенията към тях се изпращат на научното звено, определено след съгласуване със съответния Научен секретар на БАН.

(6) В Центъра за обучение се създава регистър на подадените заявления, в който се отбелязва и постоянното научно звено, в което се изпращат документите.

(7) Отм. – 18.09.2024 г.

(8) Разходите за признаване на дипломите за служители на БАН се поемат по реда на финансиране на процедурите за придобиване на научни степени в БАН.

Чл.46б. (1) За случаите по чл. 46а, ал. 1 точка Б директорът на ИО-БАН назначава определената от НС комисия от 3 души, които разглеждат подадените документи и в двумесечен срок – чрез избрания от тях докладчик – представят резултатите пред НС на съответното научно звено на БАН, което взема решение за издаване на удостоверение.

(2) На комисията по предходната алинея се изплащат хонорари в следния размер: на докладващия 1/2 МРЗ и на членовете по 1/4 МРЗ. Хонорарите на членовете на комисията се изплащат от ЦО-БАН.

(3) Издаването на удостоверението става по утвърдената от УС на БАН процедура за издаване на дипломи и цялостната документация се съхранява в Научния архив на БАН.

(4) (Изм. – 18.09.2024 г.) За извършване на цялостната процедура по издаване на удостоверение за признаване на придобитата в чужбина образователна и научна степен „доктор“ заявителят внася такса от 1.5 минимални работни заплати в ЦО при БАН.

(5) (Изм. – 18.09.2024 г.) Срокът за приключване на процедурата за признаване на придобитата в чужбина образователна и научна степен „доктор“ е не повече от три месеца.

Чл. 46в (Нов – 18.09.2024 г.) (1) Удостоверение за признаване на придобитата в чужбина научна степен „доктор на науките“ се издава въз основа на заявление по образец до директора на ИО – БАН, към което се прилагат:

а) за страни от Европейския съюз или страни, с които има изрично сключено за това междудържавно споразумение:

1. дипломата за научна степен „доктор на науките“ легализирана, преведена и заверена в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която е издадена;

2. декларация за изпълнение на минималните изисквания за научната степен „доктор на науките“ съгласно ПП ЗРАСРБ и този правилник.

б) за други страни:

1. диплома за завършено висше образование;

2. диплома за придобитата образователна и научна степен „доктор“ или еквивалентна научна степен;

3. дипломата за научна степен „доктор на науките“;

4. дисертацията в 1 екземпляр и копие на електронен носител;

5. автореферат на български език в 3 екземпляра;

6. списък и публикации на автора, на които се основава дисертацията;

7. декларация за изпълнение на минималните изисквания за научната степен „доктор на науките“ съгласно ПП ЗРАСРБ и този правилник;

8. документ за внесена такса.

(2) Издадените в чужбина документи по чл. 46а, ал. 1, Б., т. 1 и 2 се представят легализирани, преведени и заверени в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени.

(3) В случаите по ал. 1, б. „б“, ИО – БАН има право да изисква и допълнителна информация и документи от кандидата, като определя срок за предоставянето им.

(4) Директорът на ИО БАН назначава комисия, която проверява редовността на подадените документи и при установяване на нередности дава срок за отстраняването им.

(5) В СНЗ се регистрират подадените заявления за признаване на придобита в чужбина научна степен „доктор на науките“.

(6) Разходите за признаване на дипломите за служители на БАН се поемат по реда на финансиране на процедурите за придобиване на научни степени в БАН.

(7) Директорът на ИО – БАН назначава определената от НС на ИО – БАН комисия от 5 хабилитирани лица в съответната област, които разглеждат подадените документи и в двумесечен срок, чрез избрания от тях докладчик, представят резултатите пред НС на ИО – БАН, който взема решение за издаване на удостоверение.

(8) На комисията по предходната алинея се изплащат хонорари в следния размер: на докладващия до 1/2 МРЗ и на членовете по до 1/4 МРЗ. Хонорарите на членовете на комисията се изплащат от ИО – БАН.

(9) Издаването на удостоверението става по утвърдената от УС на БАН процедура за издаване на дипломи и цялостната документация се съхранява в Научния архив на БАН.

(10) За извършване на цялостната процедура по издаване на удостоверение за признаване на придобитата в чужбина научна степен „доктор на науките“ по чл. 46а, ал. 1, т. Б заявителят внася такса от една минимална работна заплата в ИО БАН.

(11) Срокът за приключване на процедурата за признаване на придобита в чужбина научна степен „доктор на науките“ е не повече от три месеца.

(12) Конкретните условия и ред за признаване на придобита в чужбина научна степен „доктор на науките“ се определят със съответните правилници на ИО – БАН, при спазване на държавните изисквания, Закона за БАН, Устава на БАН и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН.

Глава III

Условия и ред за заемане на академични длъжности

Раздел първи

Общи положения

Чл.47. (1) Академичните длъжности се откриват при условията и по реда, определени с ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН и тези правила.

(2) Академична длъжност се заема по трудово правоотношение.

(3) При прекратяване на трудовия договор не по вина на хабилитираното лице се запазват всички лични права, произтичащи от съответната академична длъжност, включително правото на участие в научни журита, определени по реда на ЗРАСРБ.

Чл.48. Лицата, заемащи академичните длъжности, подлежат на периодично атестиране не по-рядко от един път на 5 години.

Раздел втори

Условия и ред за заемане на академичната длъжност

"асистент"

Чл. 49. (Изм. - 11.10.2021 г.) (1) На академичната длъжност „асистент“ в ИО - БАН се назначават лица на срочен трудов договор, след провеждане на конкурсна процедура и решение на НС.

(2) Решението на НС на ИО - БАН за откриване на процедура за заемане на длъжността „асистент“ се взема по мотивирано предложение на директора на ИО - БАН или по предложение на ръководителя на секция и се публикува на интернет-страницата на съответното научно звено в 7-дневен срок от приемането му. Срокът за подаване на документи е един месец от датата на публикуването.

(3) Директорът на ИО - БАН, преди изтичане на срока по ал. 2 определя по предложение на НС тричленна комисия от хабилитирани лица в съответната научна област. В 3-дневен срок от изтичане на срока за подаване на документи, Комисията проверява документите на кандидатите за съответствие с изискванията в обявлението, за което съставя протокол. При отказ за допускане на кандидати до участие в процедурата, недопуснатите кандидати се уведомяват писмено в тридневен срок от изготвяне на протокола на комисията, като се посочват мотивите за отказа. В 3-дневен срок от съобщението недопуснатите кандидати могат да направят писмено възражение пред директора, който се произнася в 3-дневен срок от получаването му с окончателно решение.

(4) Допуснатите кандидати се уведомяват писмено за датата, часа и мястото на провеждане на събеседване.

(5) Комисията провежда събеседване с кандидатите в срок до една седмица след изтичане на срока за подаване на възражения и/или след произнасянето на директора по подадените такива.

(6) Комисията класира кандидатите и обявява резултатите в тяхно присъствие. В тридневен срок протоколът за проведеното събеседване се внася в Научния съвет.

(7) НС на ИО - БАН утвърждава класирането на първото си заседание, но не по-късно от две седмици след получаване на протокола за проведеното събеседване.

(8) С решението на Научния съвет се определя срока на трудовия договор, който не може да бъде по-дълъг от 4 години.

(9) Извън условията по ал. 1 – 8, на академичната длъжност „асистент“ може да бъде назначен докторант, отчислен от ИО - БАН с право на защита, но незавършил процедурата по защита на дисертационния си труд. Назначаването се извършва от директора на ИО - БАН след решение на Научния съвет, прието по предложение на ръководител на секция на трудов договор за срок не по-дълъг от 2 години.

(10) След изтичане на срока по ал. 8 и ал. 9 нов трудов договор със същото лице за заемане на академичната длъжност „асистент“ не може да се сключва.

Чл.50. (Изм. - 11.10.2021 г.) Кандидатът за длъжност асистент подава в ИО - БАН

следните документи:

1. мотивационно писмо;
2. автобиография;
3. диплома за висше образование за образователно-квалификационна степен „магистър“;
4. диплома за образователна и научна степен „доктор“, ако кандидатът има такава;
5. медицинско свидетелство;
6. свидетелство за съдимост;
7. удостоверение за стаж по специалността, ако има такъв;
8. други (по преценка на кандидата, напр. списък на публикации, изобретения и други научно-приложни резултати, препоръки, награди, сертификати и др.).

Раздел трети

Условия и ред за заемане на академичната длъжност "главен асистент"

Чл.51. (1) Академичната длъжност "главен асистент" се заема само от лице, което отговаря на минималните изисквания на БАН за съответната област на висшето образование или професионално направление (включително да притежава образователна и научна степен "доктор"), както и на изискванията, определени от в този Правилник.

(2) Академичната длъжност "главен асистент" се заема въз основа на конкурс и избор.

(3) Конкурсът за заемане на академична длъжност „главен асистент“ се обявява с решение на НС на ИО - БАН по предложение на Директора или по мотивирано предложение на съответната секция. В мотивите трябва да се аргументира необходимостта от такава длъжност за развитие тематиката на секцията.

(4) Конкурсът се обявява в "Държавен вестник" и на интернет страницата на ИО - БАН със срок за подаване на документите не по-малък от 2 месеца. За дата на обявяване на конкурса се счита датата на излизане на обявата в ДВ.

(5) (Изм. - 28.11.2022 г.) Кандидатите за участие в конкурса подават молба за допускане и следните документи в 1 екземпляр на хартиен носител и 6 екземпляра на електронен носител:

1. Опис на документите;
2. Автобиография по европейски образец;
3. Дипломи за висше образование и научна степен – заверени копия (за кандидатите, които са служители на ИО – БАН – Варна, не се изисква копията да бъдат заверени);
4. Медицинско свидетелство (за кандидатите, които са служители на ИО-БАН Варна, не се изисква медицинско свидетелство);
5. Свидетелство за съдимост (за кандидатите, които са служители на ИО-БАН Варна, не се изисква свидетелство за съдимост);
6. Удостоверение за стаж по специалността, ако има такъв;
7. Списък на публикации, изобретения и други научно-приложни резултати;
8. Други документи свързани с конкурса;
9. Доказателства за национални минимални изисквания и изискванията на този Правилник (Приложение към **чл.1а** и **в табличен вид**).

(6) Преди изтичане на срока по ал.4, НС на ИО - БАН утвърждава състава на 5-членно НЖ по предложение на съответната секция. Най-малко двама от

членовете на журито са външни за ИО-БАН. Членовете на научното жури трябва да отговарят на съответните минимални национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ (ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.). Заповедта за назначаване на НЖ се издава в деня на изтичане на срока за подаване на документи, но не по-късно от следващия работен ден.

(7) Редовността на документите на участниците в конкурса се проверява до два дни след изтичане на срока за подаване на документите от комисия в състав Научния секретар на ИО - БАН, ръководителя на секцията заявила конкурса и завеждащия отдел „Човешки ресурси“.

(8) Съответствието с изискванията по чл. 1а, ал. 2 от ППЗРАСРБ се проверява от научното жури до 10 дни от изтичане на срока за подаване на документите. Кандидатите се уведомяват писмено за резултата от процедурата по допускане в срок до 14 дни след определяне на журито по ал. 6, като на недопуснатите кандидати се съобщават мотивите за отказа. Възраженията на недопуснатите кандидати се приемат и разглеждат по условията и реда на чл.10 от този правилник.

(9) Допуснатите кандидати се уведомяват писмено и за датата, часа и мястото на провеждане на конкурса в срока по ал.8.

(10) Конкурсът се провежда по документи не по-късно от един месец от изпращането на съобщението по предходната алинея.

(11) В началото на заключителното заседание кандидатите правят кратко представяне по избрана от тях тема, съответстваща на обявения конкурс, и отговарят на въпроси на членовете на журито. По решение на НС събеседването може да включва и други въпроси, които са тематично свързани с провеждания конкурс.

(12) Всеки член на журито оценява кандидатите поотделно с положителна или с отрицателна оценка, въз основа на изпълнение на минималните национални изисквания и на изискванията по чл. 1а, ал. 2 от ППЗРАСРБ, като членовете на журито рецензират резултатите и приносите и оценяват положително или отрицателно всеки кандидат.

(13) За резултатите от конкурса НЖ съставя протокол.

(14) На основание протокола по ал.12 Председателят на НЖ подготвя доклад, подписан от всички членове на НЖ, който съдържа мотивирано предложение, за избор на не повече от един кандидат и го представя не по-късно от 7 дни след конкурса в НС.

(15) В срок до 14 дни от постъпването на доклада по предходната алинея НС провежда избора. При избора трябва да участват 2/3 от редуцирания списъчен състав на НС. Решенията се вземат с тайно гласуване и с мнозинство повече от половината от редуцирания списъчен състав. Списъчният състав на НС не може да се редуцира с повече от една шеста, като се редуцират само членове, които се намират в чужбина, отсъствуват поради болест или им е разрешен продължителен отпуск.

(16) Всички кандидати, явили се на конкурса се уведомяват писмено за резултатите от направения избор, в срок до 14 дни след провеждането на избора.

(17) Спечелилият конкурса кандидат се назначава със заповед на Директора от датата на избора му от НС и е длъжен да заеме длъжността си до 1 месец след тази дата.

Раздел четвърти

Условия и ред за заемане на академичната длъжност "доцент"

Чл.52. (1) Кандидатите за заемане на академичната длъжност "доцент" трябва да отговарят на следните условия:

1. да са придобили образователна и научна степен "доктор";
2. да имат поне 5 години стаж в съответната научна област;
3. не по-малко от две години:
  - а) да са заемали академична длъжност "асистент", "главен асистент", или
  - б) да са били преподаватели, включително хонорувани, или членове на научноизследователски екип в ИО-БАН или в друг научноизследователски институт на БАН или висше училище или научна организация, или
  - в) да са били специалисти от практиката и да имат доказани постижения в своята област;
4. да отговарят на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5 от ЗРАСРБ (ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) и изискванията на този Правилник (Приложение към **чл.1а**).
5. да са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен "доктор" и за придобиването на научна степен "доктор на науките".
6. да нямат доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове.
7. да са участвали в реализирането на поне 2 проекта с външно за БАН финансиране.

Чл.53. (1) Заемането на академичната длъжност "доцент" се осъществява въз основа на конкурс и избор.

(2) Конкурсът за заемане на академична длъжност „доцент“ се обявява с решение на НС на ИО - БАН по мотивирано предложение на Директора на ИО - БАН. В мотивите се аргументира необходимостта от такава длъжност за развитие на съответната тематика в проблематиката на ИО - БАН и се обосновава научно-изследователската натовареност, изразяваща се в осигурена научна ангажираност на заемания длъжността.

(3) Конкурсът се обявява в "Държавен вестник" и на интернет страницата на ИО - БАН със срок за подаване на документите 2 месеца. За дата на обявяване на конкурса се счита датата на излизане на обявата в ДВ.

(4) (Изм. - 28.11.2022 г.) Кандидатите в конкурса за "доцент" подават следните документи в 1 екземпляр на хартиен носител и 8 екземпляра на електронен носител:

1. Молба за участие в конкурса – цитиран ДВ с обявата;
2. Опис на документите;
3. Автобиография по европейски образец;
4. Дипломи за висше образование и научна степен– заверени копия;
5. Медицинско свидетелство (за кандидатите, които са служители на ИО-БАН Варна, не се изисква медицинско свидетелство);
6. Свидетелство за съдимост (за кандидатите, които са служители на ИО-

БАН Варна, не се изисква свидетелство за съдимост);

7. Удостоверение за стаж по специалността в съответната научна област;
8. Списък и копия на научните публикации и участията в научни форуми с подпис на кандидата, монографии, учебници и др. в допълнение към научните трудове по дисертациите;
9. Резюмета на рецензираните публикации на български език и на един от езиците, който традиционно се използва в съответната научна област;
10. Справка на оригиналните научни приноси;
11. Справка за цитиранията и/или рецензии в научни издания в допълнение към тези представени по предишни конкурси;
12. Други документи свързани с конкурса;
13. Доказателства за национални минимални и изискванията на този Правилник (Приложение към **чл.1а и в табличен вид**).

(5) Предложение за състава на Научното жури се прави с доклад от ръководителя на секцията от ИО-БАН, за което е обявен конкурса и се утвърждава от НС на Института.

(6) Преди изтичане на срока по ал. 3, НС на ИО - БАН утвърждава състава на 7-членно НЖ по предложение на съответната секция. Членовете на научното жури трябва да отговарят на съответните минимални национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3. В състава на седемчленното жури се включват най-малко трима професори и най-малко трима от членовете на журито са външни за ИО-БАН. Заповедта за назначаване на НЖ се издава в деня на изтичане на срока за подаване на документи, но не по-късно от следващия работен ден.

(7) Редовността на документите на участниците в конкурса се проверява до два дни след изтичане на срока за подаване на документите от комисия в състав Научния секретар на ИО - БАН, ръководителя на секцията заявила конкурса и завеждащия отдел „Човешки ресурси“.

(8) Съответствието с изискванията по чл. 1а, ал. 2 от ППЗРАСРБ се проверява от научното жури до 10 дни от изтичане на срока за подаване на документите. Кандидатите се уведомяват писмено за резултата от процедурата по допускане в срок до 14 дни след определяне на журито по ал. 6, като на недопуснатите кандидати се съобщават мотивите за отказа. Възраженията на недопуснатите кандидати се приемат и разглеждат по условията и реда на чл.10 от този правилник.

(9) За изготвяне на рецензии Научното жури в 14-дневен срок след изтичане на срока за подаване на документите определя от състава си двама рецензенти, поне единият от които е професор. Останалите членове на Научното жури изготвят становища. Рецензиите и становищата се изготвят на български език и на един от езиците, който традиционно се използва в съответната научна област. Рецензиите и становищата завършват с положително или отрицателно заключение за избор на кандидата.

(10) Рецензиите и становищата, справка на научните приноси, списък на трудовете и на цитатите, резюмета на рецензираните публикации и на двата езика, се публикуват на интернет страницата на ИО - БАН.

(11) Членовете на Научното жури представят в Деловодството на ИО-БАН рецензиите и становищата си в срок до два месеца от изтичането на срока по преходната алинея. Членовете предоставят електронни копия на рецензиите и становищата си на Председателя на Научното жури.

(12) Всеки член на Научното жури оценява кандидатите поотделно.

(13) Научното жури провежда конкурса в срок до 6 месеца от обявяването му в "Държавен вестник". За заседанията на журито се изготвят протоколи.

(14) В началото на заключителното заседание кандидатите правят кратко представяне по избрана от тях тема, съответстваща на обявения конкурс, и отговарят на бележките, посочени в рецензиите и становищата, както и на отправените към тях въпроси от членовете на научното жури. Журито класира кандидатите с явно гласуване и ги предлага за избор от Научния съвет в доклад, изготвен от председателя на научното жури подписан от всички членове и съдържащ мотивирано предложение за избор на не повече от 1 кандидат и го представя в НС в 7-дневен срок.

(15) В случаите по чл. 4, ал. 11 от ЗРАСРБ (ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) членовете на научното жури задължително дават становище относно наличието или липсата на плагиатство в представените за оценяване трудове, в рецензиите и становищата си. Научното жури се произнася с решение, което се приема с обикновено мнозинство относно наличието или липсата на плагиатство. Решението се приема в срок не по-дълъг от 7 дни след изтичането на срока по ал. 10.

(16) В срок от 14 дни от постъпването на доклада на НЖ, Научният съвет провежда избора за "доцент", по реда на член 51, ал. 15 на този Правилник.

(17) В срок до 14 дни след провеждането на избора всеки от кандидатите, допуснати до участие в конкурса, се уведомява писмено за резултата.

(18) Спечелилият конкурса кандидат се назначава със заповед на Директора от датата на избора му от НС и е длъжен да заеме длъжността си до 1 месец след тази дата.

(19) В срок до един месец след заемане на длъжността избраният доцент изнася публична академична лекция, организирана от СНЗ. Темата на лекцията трябва да бъде близка до тази на конкурса.

Раздел пети

Условия и ред за заемане на академичната длъжност "професор"

Чл.54 (1) Кандидатите за заемане на академичната длъжност "професор" трябва да отговарят на следните условия:

1. Да са придобили образователната и научна степен "доктор".
2. Да имат поне 7 години стаж в съответната научна област.
3. Да са заемали академичната длъжност "доцент" в ИО - БАН не по-малко от две години или в друго висше училище или научна организация или да са придобили научна степен "доктор на науките" или не по-малко от пет години:
  - а) да са били преподаватели, включително хонорувани, или членове на научноизследователски екип в ИО - БАН или в друго висше училище или научна организация;
  - б) да са били специалисти от практиката и да имат доказани постижения в своята област;
4. Да отговарят на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5 от ЗРАСРБ (ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) и изискванията на този Правилник

(Приложение към чл.1а).

5. Да са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен "доктор", на научната степен "доктор на науките" и за заемане на академичната длъжност "доцент";

6. Да са представили други оригинални научноизследователски трудове, публикации, изобретения и други научни и научно-приложни разработки, които се оценяват по съвкупност.

7. Да нямат доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове.

8. Да има поне един успешно защитил докторант. При обоснована необходимост за изграждане на капацитета на института, с решение на НС на ИО – БАН, конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ може да се обяви и без да е изпълнено това изискване.

9. Да са ръководели поне един и да са участвали в реализирането на поне други 3 проекта с външно за БАН финансиране.

(2) Кандидат за академичната длъжност „професор“ ще има предимство при равни други условия, ако притежава научната степен „доктор на науките“.

Чл. 55. (1) Заемането на академичната длъжност "професор" се осъществява въз основа на конкурс и избор.

(2) Конкурсът за заемане на академична длъжност „професор“ се обявява с решение на НС на ИО - БАН по предложение на Директора на ИО - БАН. В мотивите се аргументира необходимостта от такава длъжност за развитие на съответната тематика в проблематиката на ИО - БАН и се обосновава научно-изследователската натовареност, изразяваща се в осигурена научна ангажираност на заемащия длъжността.

(3) Конкурсът се обявява в ДВ и на интернет страницата на ИО - БАН със срок за подаване на документите 2 месеца. За дата на обявяване на конкурса се счита датата на излизане на обявата в ДВ.

(4) (Изм. - 28.11.2022 г.) Кандидатите в конкурса за професор подават следните документи в 1 екземпляр на хартиен носител и 8 екземпляра на електронен носител:

1. Молба за участие в конкурса – цитиран ДВ с обявата;
2. Опис на документите;
3. Автобиография по европейски образец;
4. Дипломи за висше образование и научна степен– заверени копия;
5. Медицинско свидетелство (за кандидатите, които са служители на ИО-БАН Варна, не се изисква медицинско свидетелство);
6. Свидетелство за съдимост (за кандидатите, които са служители на ИО-БАН Варна, не се изисква свидетелство за съдимост);
7. Удостоверение за стаж по специалността в съответната научна област;
8. Списък и копия на научните публикации и участията в научни форуми с подпис на кандидата, монографии, учебници и др. в допълнение към научните трудове по дисертациите и тези, с които е кандидатствал за академична длъжност “доцент”;
9. Резюмета на рецензираните публикации на български език и на един от езиците, който традиционно се използва в съответната научна област;
10. Справка на оригиналните научни приноси;

11. Справка за цитиранията и/или рецензии в научни издания в допълнение към тези представени по предишни конкурси;
12. Списък на докторанти, защитили под негово ръководство (ако има такива);
13. Други документи свързани с конкурса;
14. Доказателства за национални минимални и изискванията на този Правилник (Приложение към **чл.1а**).

(5) Предложение за състава на Научното жури се прави с доклад от ръководителя на секцията от ИО, за което е обявен конкурса.

(6) Директорът назначава журито, избрано от Научния съвет на ИО-БАН, със заповед в деня на изтичане на срока за подаване на документи, но не по-късно от следващия работен ден, при спазване на изискванията на член 29а от ЗРАСРБ. Членовете на научното жури трябва да отговорят на съответните минимални национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3. В състава на седемчленното жури се включват най-малко четирима професори и най-малко трима от членовете на журито са външни за ИО-БАН.

(7) Редовността на документите на участниците в конкурса се проверява до два дни след изтичане на срока за подаване на документите от комисия в състав Научния секретар на ИО - БАН, ръководителя на секцията заявила конкурса и завеждащия отдел „Човешки ресурси“.

(8) Съответствието с изискванията по чл. 1а, ал. 2 от ППЗРАСРБ се проверява от научното жури до 10 дни от изтичане на срока за подаване на документите. Кандидатите се уведомяват писмено за резултата от процедурата по допускане в срок до 14 дни след определяне на журито по ал. 6, като на недопуснатите кандидати се съобщават мотивите за отказа. Възраженията на недопуснатите кандидати се приемат и разглеждат по условията и реда на чл.10 от този правилник.

(9) За изготвяне на рецензии научното жури в 14-дневен срок след изтичане на срока за подаване на документите определя от състава си трима рецензенти, поне двама от които са професори. Останалите членове на Научното жури изготвят становища. Рецензиите и становищата се изготвят на български език и на един от езиците, който традиционно се използва в съответната научна област. Рецензиите и становищата завършват с положително или отрицателно заключение за избор на кандидата.

(10) Рецензиите и становищата, справка на научните приноси, списък на трудовете и на цитатите, резюмета на рецензираните публикации и на двата езика, се публикуват на интернет страницата на ИО - БАН.

(11) Членовете на Научното жури представят в Деловодството на ИО-БАН рецензиите и становищата си в срок до два месеца от изтичането на срока по преходната алинея. Членовете предоставят електронни копия на рецензиите и становищата си на Председателя на Научното жури.

(12) Всеки член на Научното жури оценява кандидатите поотделно.

(13) В случаите по чл. 4, ал. 11 от ЗРАСРБ (ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) членовете на научното жури задължително дават становище относно наличието или липсата на плагиатство в представените за оценяване трудове, в рецензиите и становищата си. Научното жури се произнася с решение, което се приема с обикновено мнозинство относно наличието или липсата на плагиатство. Решението се приема в срок не по-дълъг от 7 дни след изтичането на срока по ал.

10.

(14) Научното жури провежда конкурса в срок до 6 месеца от обявяването му в "Държавен вестник". За заседанията на журито се изготвят протоколи.

(15) Журито класира кандидатите с явно гласуване и ги предлага за избор от Научния съвет в доклад, изготвен от председателя на научното жури подписан от всички членове и съдържащ мотивирано предложение за избор на не повече от 1 кандидат и го представя в НС в 7-дневен срок.

(16) В срок от 14 дни от постъпването на доклада на НЖ, Научният съвет провежда избора за "професор", по реда на член 51, ал. 15 на този Правилник. За избора на професор е необходимо поне 1/3 от състава на съвета с право на глас да бъдат професори или доктори на науките. За провеждане на **конкретния** избор НС на СНЗ се разширява с членовете на академичния състав, които заемат академичната длъжност "професор" или притежават научната степен "доктор на науките".

(17) В срок до 14 дни след провеждането на избора всеки от кандидатите, допуснати до участие в конкурса, се уведомява писмено за резултата.

(18) Спечелилият конкурса кандидат се назначава със заповед на Директора от датата на избора му от НС и е длъжен да заеме длъжността си до 1 месец след тази дата.

(19) Избраният професор изнася публична академична лекция пред академичната общност в ИО - БАН в срок от 2 месеца от утвърждаването на избора. Темата на лекцията трябва да бъде близка до тази на конкурса.

Преходни и Заключителни разпоредби

§.1. За всички неуредени в този правилник въпроси се прилагат разпоредбите на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ), Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН и Правилника за дейността на Центъра за обучение (ЦО) при БАН и Академичния съвет (АС) на ЦО.

§.2. ПРАВИЛАТА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИ И НАУЧНИ СТЕПЕНИ И ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ В ИНСТИТУТА ПО ОКЕАНОЛОГИЯ – БАН, са приети на заседание на Научния съвет на ИО-БАН, проведено на 22.07.2011 год. (протокол № 7) и изменени и допълнени, съобразно решенията на НС на заседанията проведени на: 31.08.2011 год. (протокол № 8), 27.09.2011 год. (протокол № 9), 30.11.2011 год. (протокол № 11), 19.06.2012 год. (протокол № 8), 15.11.2012 год. (протокол № 10), 18.12.2012 год. (протокол № 11), 13.06.2013 год. (протокол № 4), 03.09.2013год. (протокол №6); 24.01.2014год. (протокол №2); 28.08.2014год. (Протокол № 10); 03.02.2015год. (Протокол №2); 29.04.2015г. (Протокол №6); 18.09.2015г. (Протокол №9); 18.11.2015г. (Протокол №12); 28.04.2016г. (Протокол №5) и 10.11.2017 г. (Протокол №8) - промени в: Чл.42. (1) т.5; Чл.52. (1) т.5; Чл.53. (4) т.8 и т.9; Чл.54. (1) т.3, т.6 и т.7; Чл.55. (4) т.8 и т.9; 09.12.2020 г. (Протокол №10) - Чл.36. (1), Чл.44. (7), и Правила за работа на НЖ ... т. 9. Изменения с възможност за неприсъствени заседания; Преходни и Заключителни разпоредби; допълнен и изменен съгласно новия ЗРАСРБ и Правилника на МОН И БАН за прилагането му с прот. №9 на НС на ИО-БАН от 04.06.2019 г. и с прот. №11 на НС на ИО-БАН от 18.09.2024 г.

Приложение към чл. 1а, ал. 1

Минимални изисквания на ИО-БАН

към научната и преподавателската дейност на кандидатите за придобиване на научна степен и за заемане на академичните длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ по научна

Област 4. Природни науки, математика и информатика

Професионални направления: 4.1. Физически науки, 4.2. Химически науки, 4.3.

Биологически науки, 4.6. Информатика и компютърни науки

(Решение на НС на ИО-БАН от 06.2019 г.)

Таблица 1. Минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности

група от показатели	Съдържание	Доктор	Доктор на науките	Главен асистент	Доцент	Професор
А	Показател 1	50	50	50	50	50
Б	Показател 2	-	100	-		
В	Показател 3 или 4			-	100	100
Г	Сума от Показателите от 5 до 10	30	100	-	220	220
Д	Сума от точките по показател 11	-	100	-	60	120
Е	Сума от показателите от 12 до края	-		-	-	150 (100 за ПН 4.5 и ПН 4.6)

Таблица 2. Брой точки по показатели за Професионални направления: 4.1. Физически науки, 4.2. Химически науки, 4.3. Биологически науки, 4.6. Информатика и компютърни науки

Група от показател	Показател	Брой точки
А	1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен	50

Група от показател	Показател	Брой точки
Б	2. Дисертационен труд за присъждане на научна степен "доктор на науките"	100
В	3. Хабилизационен труд – монография или 4. Хабилизационен труд – научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus)*	100 за монография я 25 за публ. в Q1 20 за публ. в Q2 15 за публ. в Q3 12 за публ. в Q4 10 за публ. в издание със SJR без IF 6 за други #публ.
Г	5. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилизационен труд	30
	6. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" или за присъждане на научна степен "доктор на науките"	20
	7. Научна публикация в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus), извън хабилизационния труд*	25 за публ. в Q1 20 за публ. в Q2 15 за публ. в Q3 12 за публ. в Q4 10 за публ. в издание със SJR без IF 6 за други #публ.
	8. Публикувана глава от книга или колективна монография	15
	9. Изобретение, патент или полезен модел, за който е издаден защитен документ по надлежния ред	25
	10. Публикувана заявка за патент или полезен модел	15
Д	11. Цитирания в научни издания, монографии, колективни томове и патенти, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus)*	2 1 други #публ.

Група от показател	Показател	Брой точки
Е	12. Придобита научна степен "доктор на науките"	75
	13. Ръководство на успешно защитил докторант (н е броят съръководители на съответния докторант)	50/n**
	14. Участие в национален научен или образователен проект	10
	15. Участие в международен научен или образователен проект	20
	16. Ръководство на национален научен или образователен проект	20
	17. Ръководство на международен научен или образователен проект	50
	18. Привлечени средства по проекти, ръководени от кандидата	1 точка за всеки 5000 лв.
	19. Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа	40/n
	20. Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа	20/n

Q1, Q2, Q3 и Q4 обозначават четирите квартали (четвъртини), в които Journal Citation Reports (JCR) на Web of Science групира научните списания с импакт-фактор (IF) във всяка научна област. При отчитане на публикация в списание, което се появява в повече от една научна област в базата данни Web of Science, се използва най-високият квартал за съответното списание за годината на публикуване. Ако за дадена публикация в годината на публикуване не е наличен квартал за списанието, се използва наличният квартал за най-близката до нея година.

Scimago Journal Rank (SJR) обозначава метриката на научните издания, реферирани в Scopus.

При отчитане на публикации с повече от 30 (тридесет) съавтори кандидатът трябва да има доказан съществен принос. Съществен принос в дадена научна публикация се доказва по поне един от следните начини: (1) кандидатът е първи в списъка на съавторите, (2) кандидатът е посочен в публикацията като автор за кореспонденция, кандидатът представи Писмо от автора за кореспонденция на статията или от публично обявения ръководител на научния колектив, подготвил публикацията, в което се удостоверява конкретният съществен принос на кандидата в тази публикация. Наличието на писма, удостоверяващи съществен принос в статии с повече от тридесет съавтори, се проверява в процедурата по проверка на допустимостта на кандидатите. Съответствието между съдържанието на писмото и съдържанието на съответната публикация се удостоверява в писмен вид в рецензиите и становищата на членовете на научното жури.

*Само за ПН 4.5 и ПН 4.6 се въвеждат следните допълнителни коефициенти за умножение на точките при отчитане на съответния показател:

За показатели В4 и Г7 – коефициент 3.

За показател Д11 – коефициент 4.

*Само за ПН 4.1, ПН 4.2 и ПН 4.3 се използват и квантилите (четвъртините) Q1, Q2, Q3 и Q4 съгласно метриката SJR (<https://www.scimagojr.com/>). При отчитане на публикация в списание, което се появява за съответната година и в квантилите на JCR и в квантилите на SJR, се използва по-високият от тези квантили.

#Само за ПН 4.5 и ПН 4.6 се дават точки за „други“ научни публикации (за показатели В4 и Г7), които трябва да са реферирани и индексирани в поне една от следните бази данни с научна информация: Zentralblatt, MathSciNet, ACM Digital Library, IEEE Xplore и AIS eLibrary, както и точки за цитирания (показател Д11) в „други“ научни издания, монографии и колективни токове, които са реферирани и индексирани в поне една от тези бази данни.

**Таблица 3. Брой точки по показатели за
Професионално направление: 4.4. Науки за земята**

**Таблица 3а. Минимални изисквани точки по групи показатели за различните
научни степени и академични длъжности**

група от показатели	Съдържание	Доктор	Доктор на науките	Главен асистент	Доцент	Професор
А	Показател 1	50	50	50	50	50
Б	Показател 2	-	100	-		
В	Показател 3 или 4			-	100	100
Г	Сума от Показателите от 5 до 9	30	100	-	220	220
Д	Сума от показател от 10 до 12	-	100	-	60	120
Е	Сума от показателите от 13 до края	-		-	-	150

**Таблица 3б. Брой точки по показатели за Професионални направления:
4.4. Науки за земята**

Група от показател	Показател	Брой точки
А	1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен	50

Група от показател	Показател	Брой точки
Б	2. Дисертационен труд за присъждане на научна степен "доктор на науките"	100
В	3. Хабилизационен труд – монография	100
	4. Хабилизационен труд – научни публикации (не по-малко от 10) в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	60/n за всяка публикация
Г	5. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилизационен	30
	6. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" или за присъждане на научна степен "доктор на науките"	30
	7. Научна публикация в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	40/n или разпределени в съотношение на базата на протокол за приноса
	8. Научна публикация в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове	20/n или разпределени в съотношение на базата на протокол за приноса
	9. Публикувана глава от колективна монография	10/n
Д	10. Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове	5
	11. Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране	3
	12. Цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране	2
Е	13. Придобита научна степен "доктор на науките"	40
	14. Ръководство на успешно защитил докторант (<i>не броят съръководители на съответния докторант</i>)	40/n
	15. Участие в национален научен или образователен проект	10

Група от показател	Показател	Брой точки
	16. Участие в международен научен или образователен проект	20
	17. Ръководство на национален научен или образователен проект	20
	18. Ръководство на международен научен или образователен проект	40
	19. Привлечени средства по проекти, ръководени от кандидата	1 точка за всеки 5000 лв.
	20. Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа	40/n
	21. Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва	20/n
	22. Публикувана заявка за патент или полезен модел	20
	23. Призната заявка за полезен модел, патент или авторско свидетелство	40

Приложение 1 от ПУРПОНСЗАД в ИО-БАН

ДЕКЛАРАЦИЯ

От:

.....
.....
..

<акад. дл.> <н.ст.> <име, презиме, фамилия> - <заемана длъжност> в <научна институция>

Във връзка с откриването и провеждането на конкурс за заемане на академичната длъжност /придобиване на образователна и научна степен

..... в ИО – БАН **декларирам:**

1. Съгласен(на) съм да бъда член на Научното жури по процедурата;
2. Запознат съм с правилата и условията за провеждане на процедурата, регламентирани с Правилата на ИО – БАН.
3. Добросъвестно и обективно ще участвам в работата на Научното жури, като спазвам сроковете, свързани с конкурса;
4. Не съм свързано лице, по смисъла на § 1, т. 5. от допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ, с кандидата за заемане на академична длъжност и нямам частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на работата ми като член на журито.
5. Хонорарът за участието ми в журито да бъде изплатен в брой или по банкова сметка IBAN..... КОД..... при Банка .....

Адреси за е-комуникация	Пощенски адрес
e-mail: Skype: GSM: тел./факс: Други:	

гр. ....
дата .....

Подпис:

/...../
<акад. дл.><н.ст/><име> <фамилия>

Приложение 2 от ПУРПОНСЗАД в ИО-БАН

ИЗИСКВАНИЯ

към формата и съдържанието на рецензиите и становищата по конкурсите за научни степени и длъжности

(1) Обемът на рецензиите да не надвишава 8 страници, а на становищата 3 страници за един кандидат.

(2) Структурата на рецензии за заемане на научни длъжности да съответства на следното:

- Общо описание на представените материали – монографии, учебници, свидетелства и патенти, статии и доклади (класификация по тематика или др. признак и редуциране поради съвпадение и др.) Публикации преди и след получаване на научна степен.
- Обща характеристика на научната, научно-приложната и педагогическа дейност на кандидата с пояснение коя от тях доминира
- Особено при избор на доценти и професори е желателно да се обърне внимание и на учебната дейност на кандидата от началото на кариерата му: лекции, упражнения, написване на учебници и учебни помагала, на ръководството на докторанти, специализанти и дипломанти.
- Анализ на научните постижения посочени от кандидата, като се заяви ясно какъв е характерът на научните приноси:
  - новост за науката (нови теории, хипотези, методи и др.)
  - обогатяване и допълване на съществуващите знания
  - приложение на научни постижения в практиката и реализиран икономически ефект.
- Разпознаваемост в научното пространство -цитиране в нашата и чуждестранна литература (по негови данни). Числови показатели (брой цитати, вид на цитатите, отношение), за да се прецени характера им.
- Критични бележки и препоръки на рецензента по представените трудове
- Мотивирано и ясно формулирано положително или отрицателно заключение

(3) В случаите по чл. 4, ал. 11 от ЗРАСРБ (ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) членовете на научното жури задължително дават становище относно наличието или липсата на плагиатство в дисертационния труд, представен за оценяване, в рецензиите и становищата си.

ПРАВИЛА

ЗА РАБОТАТА НА НАУЧНИТЕ ЖУРИТА В ИО – БАН

Част I.

Процедури за защита на дисертации за придобиване на научна и образователна степен “доктор” и научна степен “доктор на науките”.

1. Научните журита се утвърждават от Научния съвет на ИО за всяка конкретна процедура за защита на дисертация за придобиване на научна и образователна степен “доктор” и научна степен “доктор на науките”. Членовете на научното жури трябва да отговарят на съответните минимални национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ.

2. Предложение за състава на Научното жури се прави с доклад от Ръководителя на секцията от ИО, който е обучаващо звено за докторанта.

3. В случай, че кандидатът не е докторант на ИО, Директорът на ИО със заповед възлага на ръководителя на секцията, която е най-близко до профила на дисертационния труд, изготвянето на предложение за състава на Научното жури.

4. Научните журита при процедури за придобиване на образователна и научна степен “доктор” се състоят от 5 члена – до 2 “вътрешни” за ИО (т.е., които са в трудови правоотношения с института) и най-малко 3 “външни” (т.е., които не са в трудови правоотношения с института). Членовете на журито са изявени български хабилитирани учени или чуждестранни учени, компетентни в научната област на докторантурата или в близка научна област. Поне един от членовете на журито е професор. Научният ръководител (консултантът) на докторанта не може да бъде член на журито, освен при условията на § 40 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на ЗРАСРБ (ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.).

НЖ при процедура за придобиване на научната степен “доктор на науките” се състои от 7 члена, от които най-малко 4 са професори и най-малко 4 са външни членове.

За членове на Научното жури не могат да бъдат избирани лица, които са свързани лица с кандидат за придобиване на научна степен, както и лица, които имат частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на работата им като членове на журито. В състава на журито не могат да се избират лица, които са съавтори на публикациите по темата на дисертацията на докторанта.

5. Докладът от ръководителя на съответната секция при процедура за придобиване на образователната и научна степен “доктор” съдържа поименно предложение за състав на Научното жури, което включва: (1) до двама вътрешни членове; (2) един резервен вътрешен член; (3) най-малко трима външни членове; (4) един резервен външен член.

Докладът от ръководителя на съответната секция при процедура за придобиване на научна степен “доктор на науките” съдържа поименно предложение за състав на Научното жури, което включва: (1) до трима вътрешни

членове; (2) един резервен вътрешен член; (3) най-малко четирима външни членове; (4) един резервен външен член. Името на всеки от предложените членове на журито се вписва с научната степен, заеманата академична длъжност и местоработата.

6. Научният съвет на ИО обсъжда предложението за състав на Научното жури в срок не по-късно от месец след предложението на първичното звено и го утвърждава. В случай, че предложението на секцията противоречи на нормативната уредба, Научният съвет взема решение за неговото утвърждаване с корекции само в случаите, когато ръководителят на секцията изрично изрази съгласие с корекциите по време на заседанието. В противен случай предложението се връща в секцията за преработка и повторно докладване.

7. Директорът на ИО издава заповед за назначаване на Научното жури на основата на протокола от заседанието на Научния съвет не по-късно от една седмица след него. В заповедта се посочват името на докторанта и обучаващото звено, името на научния ръководител и/или научния консултант, темата на дисертационния труд, съставът на Научното жури, съставът на резервните членове, информация за предвидените възнаграждения, времето и мястото на първото заседание на журито (не по-късно от две седмици от датата на издаване на заповедта) и времето и мястото на защитата. Ако Директорът няма възможност лично да присъства и открие първото заседание, в заповедта посочва лице, което ще представлява ръководството на ИО на първото заседание. В заповедта се посочва и лице (млад учен, специалист, докторант или служител на ИО), който изпълнява функциите на технически секретар на журито, както и възнаграждението, което ще получи за извършената работа.

8. На членовете на журито се изпращат заповедта за назначаване на НЖ, настоящите правила за работа на НЖ в ИО и материалите по процедурата на хартиен и/или електронен носител за запознаване, до два дни от издаването и.

(1) Научното жури проверява съответствието с минималните национални изисквания и с изискванията по чл. 1а, ал. 2 от ППЗРАСРБ до 10 дни от издаването на заповедта за НЖ. Кандидатите се уведомяват писмено за резултата от процедурата по допускане в срок до 14 дни след назначаването на журито по т. 7, като на недопуснатите кандидати се съобщават мотивите за отказа.

(2) Всеки член на журито оценява кандидатите поотделно с положителна или с отрицателна оценка, въз основа на изпълнение на минималните национални изисквания и на изискванията по чл. 1а, ал. 2 от ППЗРАСРБ, като членовете на журито рецензират резултатите и приносите и оценяват положително или отрицателно всеки кандидат.

9. Заседанията на журито се провеждат или присъствено, или чрез използване на технически средства (конферентна връзка). Заседанието, на което се провежда защитата, се осъществява или присъствено, или чрез съответните технически средства за аудио-визуална конферентна връзка, които осигуряват условия защитата на кандидата и изказванията на всеки член на журито да бъдат чувани и виждани едновременно от всички членове на журито и техническия секретар. Заседанията се провеждат или на български език, или на английски език, или смесено на двата езика в зависимост от състава на журито или езиковата подготовка на докторанта. Документацията се води на български

или английски език. Докладите, представяни от журито към администрацията на ИО, са задължително на български език.

10. Първото заседание се открива от Директора на ИО или упълномощеното от него лице, посочено в заповедта за назначаване на Научното жури. Всички избрани членове на журито потвърждават готовността си за участие. Ако някой от избраните членове на журито не се яви или откаже участието си по време на първото заседание, той се замества от съответния резервен член и заседанието се насрочва отново, най-късно една седмица след първото заседание. Журито избира свой председател (който трябва да е от вътрешните членове) и двама рецензенти (един външен член и един вътрешен член или двама външни членове). За придобиване на научната степен "доктор на науките" се избира 3 рецензенти, от които поне 2 са професори и най-малко 2 са външни членове.

11. Решенията на журито се приемат с явно гласуване и обикновено мнозинство.

12. Не могат да се провеждат заседания на журито в намален състав. В случаите, когато заседанието се провежда неприсъствено, всички членове трябва да вземат отношение по всеки обсъждан въпрос посредством възприетото техническо средство. Протоколът (или екземпляр от протокола) от всяко заседание трябва да бъде подписан от всички членове на журито в едноседмичен срок след неговото провеждане.

13. На първото заседание се определя срокът за представяне на рецензиите и становищата, който не може да е по-късно от три месеца след утвърждаването на журито от Научния съвет на ИО.

14. Рецензиите и становищата се изготвят на български език и на един от езиците, който традиционно се използва в съответната научна област. Рецензиите имат максимален обем до 8 страници формат А4, написани на междуредие 1.5 и с размер на шрифта 12. В тях задължително се съдържат следните раздели, всеки от които има задължително оценъчен характер:

- (1) обща характеристика на дисертационния труд – обем и структура;
- (2) литературна осведоменост и теоретична подготовка на кандидата;
- (3) методичен подход;
- (4) значимост и убедителност на получените резултати, интерпретациите и изводите;
- (5) становище относно наличието или липсата на плагиатство в представените за оценяване трудове;
- (6) критични бележки към дисертационния труд;
- (7) характер на научните приноси, като за всеки един от тях се посочва дали е оригинален или потвърдителен и каква е неговата стойност за науката и/или обществото (напр. предложена нова теория или хипотеза или проверка на съществуваща теория или хипотеза с нов методичен подход, открит нов феномен, характеризирани слабо познат феномен, натрупани нови емпирични данни в слабо познатата научна област, предложено решение на практически въпрос и т.н.); рецензентът задължително посочва дали приема справката за научните приноси, формулирана от докторанта;
- (8) оценка на качеството на научните трудове, отразяващи изследванията по дисертацията;
- (9) мотивиран отговор на въпроса доколко изследванията по дисертацията са предимно лично дело на докторанта;

(10) мотивирано заключение, препоръчващо еднозначно едно от следните предложения:

(а) присъждане на научната и образователна степен “доктор” / “доктор на науките” или

(б) връщане на дисертацията за преработка, а при повторно разглеждане на дисертацията – (а) присъждане на научната и образователна степен “доктор” / “доктор на науките” или (б) отказ за присъждане на научната и образователна степен “доктор” / “доктор на науките”.

15. Становища представят всички членове на журито, които не са рецензенти. Становищата имат максимален обем до 3 страници формат А4, написани на междуредие 1.5 и с размер на шрифта 12. В тях задължително се съдържа изразено общо впечатление за дисертационния труд с оценъчен характер, становище относно наличието или липсата на плагиатство в представените за оценяване трудове, становище за значимостта и убедителността на получените резултати, интерпретациите и изводите и за характера на научните приноси, оценка на качеството на научните трудове, отразяващи изследванията по дисертацията и мотивирано заключение, препоръчващо еднозначно едно от следните предложения при първо разглеждане на дисертацията от Научно жури: (а) присъждане на научната и образователна степен “доктор” / “доктор на науките” или (б) връщане на дисертацията за преработка, а при повторно разглеждане на дисертацията – (а) присъждане на научната и образователна степен “доктор” / “доктор на науките” или (б) отказ за присъждане на научната и образователна степен “доктор” / “доктор на науките”.

16. Рецензиите, становищата, авторефератът на дисертацията и резюмета на рецензираните публикации, и на двата езика, и съобщението за насрочената защита се публикуват на интернет страницата на ИО - БАН не по-късно от две седмици преди защитата.

17. Журито провежда открито заседание за защита на дисертацията. То протича в следната последователност:

1. Председателят на Научното жури представя докторанта.

2. Докторантът прави кратко изложение (до 20 минути) на основните резултати от дисертационния труд.

3. Председателят на Научното жури представя рецензиите и становищата на Научното жури. Докторантът получава право да отговори на рецензиите и становищата.

4. Членовете на журито и всеки от присъстващите на публичната защита могат да задават въпроси към докторанта, рецензентите или другите членове на журито. Лицата, на които са зададени въпроси, получават право да отговорят на тях.

5. Членовете на журито и всички присъстващи на публичната защита имат право да правят изказвания по дисертацията.

6. Всеки член на Научното жури публично обявява своята оценка – положителна или отрицателна.

7. Председателят на Научното жури обявява резултата от защитата.

18. За успешно защитена се смята дисертация, получила на защитата най-малко три положителни оценки. Неуспешно защитената дисертация се връща за преработване. Ако кандидатът желае, не по-късно от една година след датата на връщането се обявява нова процедура за защита, която се провежда по същия

ред. Втората процедура за защита е окончателна. Разходите за нея се поемат от докторанта.

19. От заседанията на Научното жури се изготвят протоколи. Работата на Научното жури приключва, след като всеки негов член подпише протокола от защитата или изрази писмено мнение за отказ от подписване. Ако член на журито откаже да подпише протокола, без да е представил писмено обяснение за това, той не получава хонорар за процедурата и за случая за информира НС на ИО с оглед избора на членове на журито по предстоящи процедури.

20. Изплащането на хонорарите на участвалите в процедурата членове на Научното жури и технически секретар се извършва на основата на заповед на Директора, основана на доклад от Председателя на Научното жури.

21. На НС се докладват също случаите, когато членове на Научното жури не са представили рецензиите и становищата в сроковете, предвидени при съответната процедура.

22. Председателят на Научното жури изпраща цялата документация по процедурата на Директора на ИО, придружена с доклад-опис. Тя включва протоколите от заседанията на журито, рецензиите, становищата, писмените отговори на докторанта на рецензиите и становищата, а също и други документи, създадени от Научното жури или адресирани до него в хода на процедурата.

Част II.

Процедури за провеждане на конкурси за заемане на академичните длъжности “главен асистент”, “доцент” и “професор”

Общи положения

1. Научните журита се утвърждават от Научния съвет на ИО-БАН за всяка конкретна процедура за провеждане на конкурс за заемане на академичните длъжности “главен асистент”, “доцент” и “професор”.
2. Предложение за състава на Научното жури се прави с доклад от Ръководителя на секцията на ИО, за чийто нужди е обявен съответния конкурс.
3. В случай, че конкурсът не е обявен за нуждите на ИО, предложението за състав на Научното жури се прави от Председателя на НС съгласувано с ръководителя на висшето училище или научната организация, обявила конкурса.
4. Всички доклади на Научните журита и други документи, свързани с конкурсите, се завеждат в деловодството на ИО.

Конкурси за заемане на академичната длъжност “главен асистент”

5. Научните журита при процедури за заемане на академичната длъжност “главен асистент” се състоят от 5 хабилитирани учени – 3 “вътрешни” за ИО (т.е., които са в трудови правоотношения с института) и 2 “външни”. За членове на Научното жури не могат да бъдат избирани лица, които са свързани лица с някой от кандидатите, участващи в конкурса, както и лица, които имат частен

интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на работата им като членове на журито.

6. Докладът от Ръководителя на съответната секция, придружен от Протокола на Секционния съвет съдържа поименно предложение за състав на Научното жури, което включва трима вътрешни и двама външни членове. Името на всеки от предложените членове на журито се вписва с научната степен, заеманата академична длъжност и местоработата. С Доклада се предлага и Председател на Научното жури, както и датата и часа на провеждането на изпита. Докладът се представя не по-късно от две седмици преди изтичане на крайния срок за подаване на документи.
7. Научният съвет на ИО утвърждава предложението за състав на Научното жури на първото си заседание след постъпването на доклада, предлагащ състава на Научното жури, но не по-късно от една седмица преди изтичане на 2-ву месечния срок от обявяването на конкурса в "ДВ". В случай, че предложението на вносителя противоречи на нормативната уредба, Научният съвет взема решение за неговото утвърждаване с корекции.
8. Директорът на ИО издава заповед за назначаване на Научното жури на основата на протокола от заседанието на Научния съвет, в деня на изтичане на срока за подаване на документи, но не по-късно от следващия работен ден. В заповедта се посочват датата и броят на публикуване на обявата за конкурса в ДВ, съставът на Научното жури, информация за предвидените възнаграждения, времето и мястото на провеждане на изпита. В заповедта се посочва и лице (млад учен, специалист, докторант или служител на ИО), който изпълнява функциите на технически секретар на журито, както и възнаграждението, което ще получи за извършената работа.
9. Всеки от членовете на Научното жури оценява самостоятелно и поотделно кандидатите. Всеки член на журито оценява кандидатите поотделно въз основа на изпълнение на минималните национални изисквания и на изискванията определени в този Правилник, като членовете на журито рецензират резултатите и приносите и оценяват положително или отрицателно всеки кандидат. Кандидатите се оценяват по следните изисквания: учебна работа; аудиторни и извънаудиторни занятия - използване на електронно обучение; работа със студенти и докторанти - съвместна работа със студенти в изследователски и творчески проекти; изследователска работа; участие в изследователски проекти, завършили с научни резултати; научни публикации - печатни, както и електронни научни публикации, включително в научния електронен архив на съответното висше училище или научна организация; творчески изяви - поне една творческа изява на международно признат форум. В началото на заключителното заседание кандидатите правят кратко представяне по избрана от тях тема, съответстваща на обявения конкурс, и отговарят на въпроси на членовете на журито. По решение на НС събеседването може да включва и други въпроси, които са тематично свързани с провеждания конкурс.
10. Председателят на Научното жури представя в едноседмичен срок обобщен доклад заключение за резултатите от конкурса до Научния съвет, в който е описано представянето на кандидатите и тяхното класиране, а също така се прави мотивирано предложение за избор на конкретен кандидат. Обобщеният доклад се подписва от всички членове на научното жури. Членовете на

Научното жури имат право на подпис с особено мнение само в случай, че го мотивират писмено. Особените мнения на членове на научното жури са неразделна част от доклада.

11. НС на ИО в 14-дневен срок провежда избор чрез тайно гласуване на основата на обобщения доклад, представен от Научното жури. Председателят на Научното жури задължително присъства на заседанието на НС и участва в дискусиата по конкурса. При желание, останалите членове на Научното жури също могат да присъстват на заседанието на НС.
12. Работата на Научното жури приключва с обявяването на резултатите от гласуването.
13. Изплащането на хонорарите на участвалите в процедурата членове на Научното жури се извършва на основата на заповед на Директора, основана на доклад от Председателя на Научното жури.

Конкурси за заемане на академичната длъжност "доцент"

14. Научното жури при процедури за заемане на академичната длъжност „доцент“ се състои от седем хабилитирани лица, като най-малко трима от членовете на журито са „външни“ за ИО и най-малко трима са професори; един резервен „вътрешен“ член и един резервен „външен“ член. За членове на Научното жури не могат да бъдат избирани лица, които са свързани лица с някой от кандидатите, участващи в конкурса, както и лица, които имат частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на работата им като членове на журито. Рецензент в Научно жури за заемане на академичната длъжност "доцент" не може да бъде съавтор в повече от 20% от публикациите, с които се кандидатства за заемане на съответната академична длъжност. Рецензентът в Научното жури, който не отговаря на това условие, се заменя с резервен член или се избира нов член на Научното жури.
15. Докладът от ръководителя на съответната секция или Председателя на НС съдържа поименно предложение за състав на Научното жури. Името на всеки от предложените членове на журито се вписва с научната степен, заеманата академична длъжност и местоработата. Докладът се представя не по-късно от 2 седмици преди изтичане на крайния срок за подаване на документите.
16. Научният съвет на ИО утвърждава предложението за състав на Научното жури на първото си заседание след постъпването на доклада, предлагащ състава на Научното жури, но не по-късно от една седмица преди изтичане на 2-ву месечния срок от обявяването на конкурса в "ДВ". В случай, че предложението на вносителя противоречи на нормативната уредба, Научният съвет взема решение за неговото утвърждаване с корекции.
17. Директорът на ИО издава заповед за назначаване на Научното жури на основата на протокола от заседанието на Научния съвет, в деня на изтичане на 2-ву месечния срок от обявяването на конкурса в "ДВ", но не по-късно от следващия работен ден. В заповедта се посочват датата и броя на публикуване на обявата за конкурса в Държавен вестник, съставът на Научното жури, информация за предвидените възнаграждения, както и времето и мястото на първото заседание. В заповедта се посочва и лице

(млад учен, специалист, докторант или служител на ИО), който изпълнява функциите на технически секретар на журито, както и възнаграждението, което ще получи за извършената работа.

18. В 14-дневен срок след изтичане на срока за подаване на документи на своето първо заседание Научното жури избира един от членовете си за Председател и определя двама рецензенти, от които поне единият е професор. Останалите членове на журито изготвят становища. Членовете на Научното жури представят рецензиите и становищата си в срок до два месеца от определянето им в състава на Научното жури.
19. Рецензиите се изготвят на български език и на един от езиците, който традиционно се използва в съответната научна област и имат препоръчителен обем до 8 страници (за всеки от кандидатите), написани във формат А4, междуредие 1.5 и с размер на шрифта 12. В тях задължително се съдържат следните раздели, всеки от които има оценъчен характер: (1) общи данни за кариерното и тематичното развитие на кандидата; (2) членовете на научното жури задължително дават становище относно наличието или липсата на плагиатство в представените за оценяване публикации (3) основни направления в изследователската работа на кандидата и най-важни научни приноси по всяко от тях; за всеки основен принос се посочва дали е оригинален или потвърдителен и каква е неговата стойност за науката и/или обществото (напр. предложена нова теория или хипотеза или проверка на съществуваща теория или хипотеза с нов методичен подход, открит нов феномен, характеризирани слабо познат феномен, натрупани нови емпирични данни в слабо позната научна област, предложено решение на практически въпрос и т.н.); рецензентът задължително посочва дали приема справката за научните приноси, формулирана от кандидата; (4) значимост на получените резултати, доказана с цитирания, публикации в престижни списания, награди, членство в международни и национални научни органи и др.; (5) най-значими научно-приложни постижения, като се очертае тяхната обществена значимост; (6) демонстрирани умения или заложби за ръководене на научни изследвания (ръководство на проекти, привлечено външно финансиране и др.); (7) мотивиран отговор на въпроса доколко кандидатът има ясно очертан профил на научноизследователската работа; (8) роля на кандидата за обучението на млади научни кадри; (9) мотивирано заключение, препоръчващо еднозначно избор или не на съответния кандидат. Рецензията завършва с положително или отрицателно заключение за избор за всеки от кандидатите.
20. Становищата се изготвят на български език и на един от езиците, който традиционно се използва в съответната научна област и имат препоръчителен обем до 3 страници (за всеки от кандидатите), написани във формат А4, междуредие 1.5 и с размер на шрифта 12. В тях се посочват най-ярките страни от работата на кандидата (положителни и отрицателни). Авторът на становището очертава най-важни научни приноси по своя преценка и каква е неговата стойност за науката и/или обществото. По желание, в становището може да се обърне внимание и на други страни от работата на кандидата – научно-приложни постижения, ръководство на научни изследвания, обучение на кадри и др. Становището трябва да даде мотивиран отговор на въпроса доколко кандидатът има ясно очертан профил

на научноизследователската работа. Становището завършва с положително или отрицателно заключение за избор за всеки един от кандидатите.

21. В срок най-малко две седмици преди заключителното заседание на Научното жури, на интернет страницата на ИО се публикуват изготвените от участниците в процедурата справка за научните приноси на трудовете им без тези към докторската дисертация, списък на трудовете и списък на цитатите, както и рецензиите и становищата на членовете на журито.
22. На заключителното си заседание Научното жури класира кандидатите с явно гласуване и ги предлага за избор от научния съвет. За резултатите от конкурса НЖ съставя протокол. Председателят на Научното жури подготвя доклад до Научния съвет, подписан от всички членове на НЖ, който съдържа мотивирано предложение за избор на не повече от един кандидат и го представя не по-късно от 7 дни след заключителното заседание на Научното жури.
23. Научният съвет на ИО в 14-дневен срок провежда избор на доцент чрез тайно гласуване на основата на предложението, представено от Научното жури, с положителен вот на повече от половината от списъчния състав на НС. Председателят на Научното жури задължително присъства на заседанието на НС и участва в дискусиата по конкурса. При желание, останалите членове на Научното жури също могат да присъстват на заседанието на НС.
24. Работата на Научното жури приключва с обявяването на резултатите от гласуването.
25. Изплащането на хонорарите на участвалите в процедурата членове на Научното жури се извършва на основата на заповед на Директора, основана на доклад от Председателя на Научното жури.

Конкурси за заемане на академичната длъжност „професор”

26. Научното жури при процедури за заемане на академичната длъжност „професор“ се състои от седем хабилизирани лица, като най-малко четирима от членовете на журито са „външни“ за ИО и най-малко четирима са професори; един резервен „вътрешен“ член и един резервен „външен“ член. За членове на Научното жури не могат да бъдат избирани лица, които са свързани лица с някой от кандидатите, участващи в конкурса, както и лица, които имат частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на работата им като членове на журито. Рецензент в Научно жури за заемане на академичната длъжност "професор" не може да бъде съавтор в повече от 20% от публикациите, с които се кандидатства за заемане на съответната академична длъжност. Рецензентът в Научното жури, който не отговаря на това условие, се заменя с резервен член или се избира нов член на Научното жури.
27. Докладът от Ръководителя на съответната секция или Председателя на НС съдържа поименно предложение за състав на Научното жури. Името на всеки от предложените членове на журито се вписва с научната степен, заеманата академична длъжност и местоработата. Докладът се представя не по-късно от 2 седмици преди изтичане на крайния срок за подаване на документи.

28. Научният съвет на ИО утвърждава предложението за състав на Научното жури на първото си заседание след постъпването на доклада, предлагащ състава на Научното жури, но не по-късно от една седмица преди изтичане на 2-ву месечния срок от обявяването на конкурса в "ДВ". В случай, че предложението на вносителя противоречи на нормативната уредба, Научният съвет взема решение за неговото утвърждаване с корекции.
29. Директорът на ИО издава заповед за назначаване на Научното жури на основата на протокола от заседанието на Научния съвет, в деня на изтичане на 2-ву месечния срок от обявяването на конкурса в "ДВ", но не по-късно от следващия работен ден. В заповедта се посочват датата и броя на публикуване на обявата за конкурса в ДВ, съставът на Научното жури, информация за предвидените възнаграждения, времето и мястото на първото заседание. В заповедта се посочва и лице (млад учен, специалист, докторант или служител на ИО), който изпълнява функциите на технически секретар на журито, както и възнаграждението, което ще получи за извършената работа.
30. В 14-дневен срок след изтичане на срока за подаване на документи на своето първо заседание Научното жури избира един от членовете си за Председател и определя трима рецензенти, от които поне двама са професори. Останалите членове на журито изготвят становища. Изготвят се три рецензии и четири становища. Членовете на Научното жури представят рецензиите и становищата си в срок до два месеца от определянето им в състава на Научното жури.
31. Рецензиите се изготвят на български език и на един от езиците, който традиционно се използва в съответната научна област и имат препоръчителен обем до 8 страници (за всеки от кандидатите), написани във формат А4, междуредие 1.5 и с размер на шрифта 12. В тях задължително се съдържат следните раздели, всеки от които има оценъчен характер: (1) общи данни за кариерното и тематичното развитие на кандидата; (2) членовете на научното жури задължително дават становище относно наличието или липсата на плагиатство в представените за оценяване публикации (3) основни направления в изследователската работа на кандидата и най-важни научни приноси по всяко от тях; за всеки основен принос се посочва дали е оригинален или потвърдителен и каква е неговата стойност за науката и/или обществото (напр. предложена нова теория или хипотеза или проверка на съществуваща теория или хипотеза с нов методичен подход, открит нов феномен, характеризирани слабо познат феномен, натрупани нови емпирични данни в слабо позната научна област, предложено решение на практически въпрос и т.н.); рецензентът задължително посочва дали приема справка за научните приноси, формулирана от кандидата; (4) значимост на получените резултати, доказана с цитирания, публикации в престижни списания, награди, членство в международни и национални научни органи и др.; (5) най-значими научно-приложни постижения, като се очертае тяхната обществена значимост; (6) демонстрирани умения или заложби за ръководене на научни изследвания (ръководство на проекти, привлечено външно финансиране и др.); (7) мотивиран отговор на въпроса доколко кандидатът има ясно очертан профил на научноизследователската работа; (8) роля на кандидата за обучението на млади научни кадри; (9) мотивирано заключение, препоръчващо еднозначно избор или не на съответния кандидат. Рецензията

- завършва с положително или отрицателно заключение за избор за всеки от кандидатите.
32. Становищата се изготвят на български език и на един от езиците, който традиционно се използва в съответната научна област и имат препоръчителен обем до 3 страници (за всеки от кандидатите), написани във формат А4, междуредие 1.5 и с размер на шрифта 12. В тях се посочват най-ярките страни от работата на кандидата (положителни и отрицателни). Авторът на становището очертава най-важни научни приноси по своя преценка и каква е неговата стойност за науката и/или обществото. По желание, в становището може да се обърне внимание и на други страни от работата на кандидата – научно-приложни постижения, ръководство на научни изследвания, обучение на кадри и др. Становището трябва да даде мотивиран отговор на въпроса доколко кандидатът има ясно очертан профил на научноизследователската работа. Становището завършва с положително или отрицателно заключение за избор за всеки един от кандидатите.
  33. В срок най-малко две седмици преди заключителното заседание на Научното жури на интернет страницата на ИО се публикуват изготвените от участниците в процедурата справка за научните приноси на трудовете им след хабилитирането/защита на докторска дисертация, списък на трудовете и списък на цитатите, както и рецензиите и становищата на членовете на журито.
  34. На заключителното си заседание Научното жури класира кандидатите с явно гласуване и ги предлага за избор от Научния съвет. За резултатите от конкурса НЖ съставя протокол. Председателят на Научното жури подготвя доклад до директора на ИО-БАН, подписан от всички членове на НЖ, който съдържа мотивирано предложение за избор на не повече от един кандидат и го представя не по-късно от 7 дни след заключителното заседание на Научното жури.
  35. Научният съвет на ИО в 14-дневен срок провежда избор на "професор" чрез тайно гласуване на основата на предложението, представено от Научното жури, с положителен вот на повече от половината от списъчния състав на НС. Председателят на Научното жури задължително присъства на заседанието на НС и участва в дискусиата по конкурса. При желание, останалите членове на Научното жури също могат да присъстват на заседанието на НС.
  36. Работата на Научното жури приключва с обявяването на резултатите от гласуването.

Част III.

Административни процедури

1. Изплащането на хонорарите на участвалите в процедурата членове на Научното жури за придобиване на образователната и научна степен "доктор" и "доктор на науките" се извършва на основата на заповед на Директора (Приложение 4), основана на доклад от Председателя на Научното жури.
2. Изплащането на хонорарите на участвалите в процедурата членове на Научното жури за заемане на академичната длъжност "гл.асистент", "доцент" и

“професор” се извършва на основата на заповед на Директора (Приложение 5), основана на доклад от Председателя на Научното жури.

3. Изплащането става по банков път по представена от членовете на Научното жури банкова сметка или в брой.
4. Всеки член на Научното жури подписва декларация за осигурителен статус по образец (Приложение 6).
5. Размера на хонорарите на членовете на Научните журита се определя съгласно Приложение 7.

Приложение 4 от ПУРПОНСЗАД в ИО-БАН

ЗАПОВЕД

№ .....

ВАРНА .....

Във връзка със завършване на работата на Научното жури за защита на дисертационен труд на .....за придобиване на образователната и научна степен .....(“доктор”, “доктор на науките”), област на висше образование: шифър.....,   професионално направление:.....,   по научна специалност ..... и доклад от Председателя на Научното жури ....., определено на основание чл.4, ал.2 и 3 от ЗРАСРБ, чл. 2, ал. 2 и 3 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, чл.11, ал.4 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в БАН, Решение на Научния съвет на Института по океанология “Проф. Фр.Нансен” - БАН, гр.Варна (протокол № .....) и Заповед № ..... на Директора на Института по океанология “Проф. Фр.Нансен” – БАН, гр.Варна, както и на основание Протокол от Научния съвет на ИО-БАН, № 8 от 31.08.2011год.

НАРЕЖДАМ

На членовете на Научното жури да се изплатят възнаграждения, както следва:

1.....

Настоящата Заповед да се доведе до знанието на гл.счетоводител и касиера за изпълнение.

Директор:.....

/...../

Приложение 5 от ПУРПОНСЗАД в ИО-БАН

ЗАПОВЕД

№ .....

ВАРНА .....

Във връзка със завършване на работата на Научното жури по обявения конкурс за заемане на академичната длъжност .....(“гл.асистент”, “доцент”, “професор”), от..... за нуждите на Института по океанология “Проф. Фр.Нансен” – БАН, гр.Варна, обнародван в ДВ бр....., област на висше образование: шифър....., професионално направление:....., по научна специалност ..... и доклад от Председателя на Научното жури ....., определено на основание чл.4, ал.2 и 3 от ЗРАСРБ, чл. 2, ал. 2 и 3 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, чл.11, ал.4 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в БАН, Решение на Научния съвет на Института по океанология “Проф. Фр.Нансен” - БАН, гр.Варна (протокол № .....) и Заповед № ..... на Директора на Института по океанология “Проф. Фр.Нансен” – БАН, гр.Варна, както и на основание Протокол от Научния съвет на ИО-БАН, № 8 от 31.08.2011 год.

НАРЕЖДАМ

На членовете на Научното жури да се изплатят възнаграждения, както следва:

1.....

Настоящата Заповед да се доведе до знанието на гл.счетоводител и касиера за изпълнение.

Директор:.....

/...../

ДЕКЛАРАЦИЯ

Подписаният.....ЕГН.....

Живущ гр. ....

ДЕКЛАРИРАМ:

1. ЗА МЕСЕЦ ..... ОСИГУРИТЕЛНИЯ МИ ДОХОД Е
..... ЛЕВА.
2. ОСИГУРЯВАМ СЕ НА МАКСИМАЛНИЯ ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД.
3. ПЕНСИОНЕР СЪМ.
4. САМООСИГУРЯВАЩО СЕ ЛИЦЕ СЪМ.

ДАТА:.....

ДЕКЛАРАТОР:.....

Приложение 7 от ПУРПОНСЗАД в ИО-БАН

С решение на Научния съвет на ИО-БАН, прот. № 9 от 04.06.2019г., точка 1, хонорарите на членовете на Научното жури имат следния размер в лева:

<i>Процедура за:</i>	<i>Председател на НЖ</i>	<i>Рецензент</i>	<i>Член на НЖ</i>
<i>Доктор</i>	<i>3/8 МРЗ*</i>	<i>5/4 МРЗ</i>	<i>1/4 МРЗ</i>
<i>Главен Асистент</i>	<i>3/8 МРЗ</i>	<i>-</i>	<i>1/4 МРЗ</i>
<i>Доцент</i>	<i>1/2 МРЗ</i>	<i>3/2 МРЗ</i>	<i>1/3 МРЗ</i>
<i>Доктор на науките</i>	<i>5/8 МРЗ</i>	<i>7/4 МРЗ</i>	<i>5/12 МРЗ</i>
<i>Професор</i>	<i>3/4 МРЗ</i>	<i>2 МРЗ</i>	<i>1/2 МРЗ</i>

*) МРЗ – минимална работна заплата.

Възнаграждението на Техническия секретар на НЖ е 1/5 МРЗ

При прекратяване на процедурата на етап проверка на съответствието с изискванията по чл. 1а, ал. 2 от ППЗРАСРБ, се изплащат 1/3 от хонорарите определени по-горе.

ИЗИСКВАНИЯ

към дисертационните трудове за придобиване на образователна и научна степен “доктор”, прилагани в ИО – БАН

1. Дисертационният труд за придобиване на образователна и научна степен “доктор” трябва да съдържа научни или научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката. Дисертационният труд трябва да показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания.
2. Дисертацията е посветена на комплексно и изчерпателно изясняване на определен научен или научно-приложен проблем. Не се допуска представянето като дисертационен труд на механично обединени разнопосочни изследвания.
3. Дисертационният труд се разработва в рамките на докторантура в редовна или задочна форма или като докторантура на самостоятелна подготовка, която задължително включва изследователска и образователна част.
4. Резултатите от изследванията, включени в дисертационния труд, трябва да са отразени в най-малко две публикации в научни списания или сборници от научни форуми (отпечатани или приети за печат в пълен текст, като последното се удостоверява с документ от редактора или издателя), като поне една публикация да е самостоятелна или кандидатът да е водещ автор.
5. Една колективна публикация може да бъде използвана само за една дисертация за придобиване на образователна и научна степен “доктор”, освен ако авторите не представят разделителен протокол, от който да се вижда какъв е оригиналният принос на всеки един от тях.
6. Дисертацията може да бъде написана на български език или на английски език.
7. Дисертацията трябва да бъде представена под формата на книжно тяло.
8. Препоръчителният обем на дисертацията е до 200 страници формат А4, написани на междуредие 1.5 и размер на шрифта 12. Тя съдържа задължително следните части:
  - заглавна страница, на която е изписано името на института – обучаваща организация, името на кандидата, темата на дисертацията; посочва се, че дисертацията е за придобиване на научна и образователна степен “доктор”; вписва се също академичната длъжност, научната степен и името на научния ръководител (или научния консултант) и се посочва годината на завършването на дисертационния труд и предаването му за разкриване на процедура за защита.
  - съдържание;
  - увод;
  - литературен обзор (който не превишава като обем повече от една шеста част от общия обем на труда);
  - цел и задачи на изследването;
  - материали и методи;
  - анализ на получените резултати;
  - обобщени изводи;

- заключение, включващо обобщено резюме на получените резултати с декларация за оригиналност (т.е. еднозначно изявление на докторанта, че резултатите, обсъжданията и изводите не са заимствани от други източници без цитиране).
- списък на цитираната литература (библиография), представена с пълни библиографски описания.

По преценка на докторанта, към тази задължителна структура могат да се добавят и допълнителни раздели (благодарности, приложения и др.).

9. Дисертационният труд се представя подвързан в четири екземпляра. Страниците му са номерирани с обща номерация.

10. Авторефератът е с препоръчителен обем до 30 страници. Той има формата или на подвързана брошура във формат А5, или подвързани страници във формат А4. Докторантът осигурява най-малко 9 екземпляра от автореферата – 7 за членовете и резервните членове на журито, 1 за библиотеката на института и 1 за предаване в НАЦИД заедно с дисертацията.

11. Докторантът осигурява екземпляр от автореферата на електронен носител в PDF-формат за публикуване на интернет-страницата на института.

12. Заглавната страница на автореферата е идентична с тази на дисертацията с единствената разлика, че се посочва, че това е автореферат. На втората страница се посочва съставът на научното жури с ясно обозначаване кой от членовете е негов председател и кои от членовете са рецензенти, а също датата, часът и мястото на публичната защита на дисертационния труд.

13. Авторефератът отразява в съкратена и обобщена форма всички глави от дисертацията. Главите “Цел и задачи” и “Заключение” се поместват в пълен обем.

14. В автореферата задължително се включват също: (1) списък на публикациите на кандидата по темата на дисертацията, представени с пълни библиографски описания; (2) списък на цитиранията на трудовете по дисертацията (ако има такива); (3) списък на участията в научни форуми, докладващи резултати по дисертацията; (4) справка за научните приноси на дисертацията.

15. Ако авторефератът е на български език, помества се кратко резюме на английски език (до 1 страница). Ако авторефератът е на английски език, помества се кратко резюме на български език (до 1 страница).

ИЗИСКВАНИЯ

**за оформлението на всички документи, свързани с предложенията
за обявяването на конкурси за докторантури, приема и обучението
на докторанти в Институт по океанология – БАН -Варна**

Съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление на МС №125 от 24.06.2002г....доп. ДВ бр.94 от 25.11.2005г., Параграф 3 от Преходните и заключителни разпоредби на Постановление на МС № 202 от 10.09.2010г. и дадени Програмни акредитации на ОНС «Доктор» по докторски програми на ИО-БАН – Варна от НАОА, оформлението на всички документи, свързани с предложенията за обявяването на конкурси за докторантури, приема и обучението на докторанти трябва да съдържа следните реквизити:

Област на висше образование: шифър 4. «Природни науки, математика и информатика»

Професионално направление: шифър 4.3. «Биологически науки»

Докторска програма: «Хидробиология»

Докторска програма: «Екология и опазване на екосистемите»

Професионално направление: шифър 4.4. «Науки за Земята»

Докторска програма: «Океанология»

Докторска програма: «Геология на океаните и моретата»

В случаите, когато в докторската програма има няколко научни направления, към горните реквизити се добавя и научното направление.

ТИПОВ ДОГОВОР

за подготовка на докторанти в БАН редовна и задочна докторантура по държавна поръчка

Днес, ..., между Директора на ПНЗ ИО – БАН – Варна,
ръководителя на докторанта ..... – Секция
„.....”, ИО – БАН – Варна, от една страна и от
друга докторанта на Редовна /Задочна докторантура по държавна поръчка
....., зачислена от НС на ПНЗ на.....г.
/дата/
протокол № .... т. .... от .....г., се сключи настоящият договор с цел
уреждане на взаимоотношенията на страните при реализиране на
докторантурата за периода от ..... .
/години/

1. Директорът на ПНЗ се задължава да осигури условия за изпълнение на образователната и научна програма на докторанта като:
  - 1.1. Предоставя работно място, подходящо за обучение на докторанта и спазване на нормативните актове за безопасни и здравословни условия на труд, съгласно спецификата на докторантурата;
  - 1.2. Предоставя достъп до информационните и комуникационни средства на ПНЗ;
  - 1.3. Съдейства за осигуряване на материални условия, необходими за реализиране на научната програма на докторанта, съгласно приетия от НС на ПНЗ проект за докторантурата и съответните му годишни индивидуални планове¹;
  - 1.4. Осигури безпрепятствено участие на докторанта в образователната програма на ЦО на БАН;
  - 1.5. Съдейства за осигуряване правата на докторанта, предвидени в нормативни актове и разпореждания, в т.ч. и в Правилника на ЦО на БАН и решения на Академичния съвет на ЦО на БАН;
  - 1.6. Следи за качествено научно ръководство на докторанта от страна на неговия научен ръководител, като при възникване на необходимост своевременно внася предложение до НС на ПНЗ за смяна на научния ръководител.
  - 1.7. Внася в НС на ПНЗ, след съгласуване с научния ръководител, предложение за прекратяване на докторантурата при системно неизпълнение по вина на

¹ В окончателния договор приет от НС могат да се конкретизират тези условия и средства, като: възможност за работа в специализирани лаборатории; ползване на специализирано оборудване, командировки в страната, възможност за изработване на опитни образци, разходване на консумативи за експерименти и др. в зависимост от спецификата на темата на докторантурата и възможностите на ПНЗ или по споразумение с друго научно звено от БАН или ВУ.

докторанта на задълженията му по реализиране на образователната и научна програма.

- 1.8.** Издава заповед за спиране изплащането на стипендията на докторанта и предприема действия за възстановяване от негова страна на получената до този момент сума като стипендия, когато НС на ПНЗ вземе решение за прекратяване на докторантурата по вина на докторанта (т.1.8 е в сила само за докторанти, зачислени на редовна аспирантура).
  - 1.9.** Планира и осигурява средства по защитата на дисертацията и за изготвяне на автореферата в съгласие с финансовите норми на БАН, когато защитата е в рамките на законовия срок на докторантурата или при отчисляване на докторанта с право на защита, ако в двегодишен срок след отчисляването докторантът представи всички материали по дисертацията за откриване на процедура за защита и след съответно положително решение на НС на ПНЗ.
  - 1.10.** Директорът на ПНЗ са задължава да осигури целесъобразното изразходване на сумата от държавната такса приведена в ПНЗ единствено за покриване на разходи по докторантурата.
  - 1.11.** Разпорежда своевременно привеждане на сумата за компютърно обучение на докторанта в ЦО на БАН, съгласно Правилника на ЦО на БАН, като част от държавната такса внасяна от докторантите;
  - 1.12.** Разпорежда за своевременно внасяне на вноските за здравно осигуряване и за месечна помощ за гледане на дете, съгласно действащите законови разпоредби.
  - 1.13.** Следи за изпълнението на настоящия договор и взема своевременни мерки при констатирани нарушения.
- 2.** Научният ръководител на докторанта е длъжен:
    - 2.1.** Да изготви проект за докторантурата, съгласно Правилника на ЦО на БАН, който да бъде внесен в НС на ПНЗ за одобрение;
    - 2.2.** Да изготвя, заедно с докторанта, годишните индивидуални планове в съгласие с приетия проект за докторантурата и да ги представя своевременно, преди изтичане на всяка поредна година от срока на докторантурата, за одобрение от НС на ПНЗ;
    - 2.3.** Да следи за навременното и качествено изпълнение на образователната и научна програма на докторанта, съгласно приетите годишни индивидуални планове и приетата с Правилника на ЦО кредитна система.
    - 2.4.** Да информира директора и при необходимост да предлага прекратяване на докторантурата от НС на ПНЗ при констатиране на системни неизпълнения на задълженията на докторанта по негова вина;
    - 2.5.** Да представя своевременно в НС на ПНЗ тримесечните (за редовните докторанти) и годишни отчети на докторанта за изпълнението на съответните индивидуални планове, както и информация и мнение за хода на докторантурата;
    - 2.6.** Да съдейства на Директора за изпълнение на неговите задължения по докторантурата;
    - 2.7.** Да съдейства на Директора при спазване Решението на Ръководството на БАН, съгласно т. 4.8 от настоящия договор.
- 3.** Научният ръководител има следните права:

- 3.1. Да прави предложения до НС на ПНЗ за избор на тема и за реализиране на докторантура, съгласно предложен от него проект;
- 3.2. Да получава годишно възнаграждение за ръководство на докторант в съгласие със законовите норми при изпълнение на задълженията му по този договор и при наличие на средства в ПНЗ;
- 3.3. Да му се признава като педагогическа дейност ръководството на докторанти;
- 3.4. Да използва положителната оценка на НС на ПНЗ за дейността му по ръководене на докторантурата, при периодичното му атестиране и при присъждането му на научни степени, както и на отличия за научна и педагогическа дейност.

4. Докторантът е длъжен:

- 4.1. Да познава и спазва всички изисквания към докторантите, отразени в нормативните актове, които се отнасят до докторантурата, в т.ч. Правилника на ЦО на БАН, решения на АС и клаузите на настоящия договор;
- 4.2. Да заплаща в срок предвидената държавна такса;
- 4.3. Да изпълнява в срок задълженията си по образователната и научна програма, приета от НС на ПНЗ, в съответствие с изискванията на научния си ръководител по изпълнението на тези програми и да покрива изискванията на кредитната система към Правилника на ЦО при БАН;
- 4.4. Да изпълнява индивидуалните си планове, указанията на научния ръководител и клаузите по настоящия договор. В противен случай докторантурата му може да бъде прекратена от НС на ПНЗ, съгласно т. 1.7. и т. 1.8.;
- 4.5. Да спазва Правилниците и нормативите на ПНЗ, в което той е зачислен. По време на докторантурата, докторанта се ползва с правата и задълженията на служител на ИО;
- 4.6. Да спазва правилата за безопасност и здравословни условия на труд;
- 4.7. Да спазва нормите за научен морал и научна етика;
- 4.8. Да спазва следното решение на Ръководството на БАН от 22.03.2011г.:
 „ Докторантът не се допуска до ползване на по- продължителни от един месец командировки или отсъствия ако има финансови задължения към обществото, в което е настанен, и други задължения към БАН, като например към библиотеки, складове за материали, инструменти и др. Дипломата на докторанта след защита може да бъде задържана, докато не изпълни споменатите финансови и материални задължения. ”
- 4.9. При прекратяване на докторантурата по свое желание да възстанови получената до този момент сума като стипендия (в срок посочен в съответната заповед на директора) по реда на получаването ѝ, освен в случаите на прекратяване на докторантурата по здравословни причини;
- 4.10. Да докладва периодично най-малко един път годишно, пред научния семинар на научното звено по въпроси свързани с дисертацията му, както и на научни форуми, в съответствие с индивидуалните му планове, като посещава редовно научните семинари на ПНЗ. Съгласно Чл. 18, ал. 1 от ППЗРАСРБ, редовните докторанти представят и тримесечни отчети пред ръководителя на секцията;
- 4.11. При отчисляване от НС на ПНЗ с право на защита да представи след най-много двегодишен срок всички материали за откриване на процедура за защита, за да може да ползва финансовата помощ на ПНЗ по процедурата;

- 4.12.** Да използва предоставените му научни данни и информация само за нуждите на работата по докторантурата, като не ги предоставя на трети лица без изричното разрешение на прекия ръководител и Директора на ИО – БАН – Варна.
- 5.** Докторантът има права:
- 5.1.** Предвидени в нормативни актове, касаещи реализирането на докторантурите, в т.ч. Правилника на ЦО на БАН и решения на АС;
- 5.2.** Да получава редовно и в срок държавната стипендия;
- 5.3.** Да ползва общежитие в съответствие с правилата и възможностите на БАН до изтичане срока на докторантурата му;
- 5.4.** Да прекрати докторантурата си по свое желание чрез молба до НС на ПНЗ с произтичащи от това последствия, съгласно т. 4.9. на настоящия договор;
- 5.5.** Да бъде безплатно обучаван в съответствие с Правилника на ЦО на БАН и в съгласие с образователната му програма, отразена в индивидуалните му планове;
- 5.6.** По негово желание и при съгласие на научния ръководител, одобрено от директора на ПНЗ, да работи по трудови правоотношения в ПНЗ или друга научна организация почасово до 3 ч. и 30 мин. дневно, когато това няма да пречи на изпълнението на образователната му и научна програма (т. 5.6. е в сила само за докторанти зачислени на редовна докторантура);
- 5.7.** Да обжалва в 10-дневен срок решение на НС на ПНЗ за прекратяване на докторантура пред АС на ЦО на БАН;
- 5.8.** При неизпълнение на задълженията на директора и научния ръководител по настоящия договор да отправи молба до НС на ПНЗ, като при неудовлетворително за него решение той може да отправи жалба до АС на ЦО при БАН и след това да търси правата си по законен ред;
- 5.9.** Да получи необходимите средства по процедурата на защитата (в т.ч. и по отпечатването на автореферата) в съгласие с нормативните актове и разпореденията на БАН, ако е в законовия срок на докторантурата или не повече от две години след отчисляване от НС на ПНЗ с право на защита, при изпълнение на условията на т. 4.11.
- 5.10.** Докторантът има право да членува в Докторантския съвет на БАН.
- 6.** Ако в срок от две години след отчисляване на докторанта с право на защита, докторантът не представи всички необходими материали за откриване на процедура за защита, директорът на ПНЗ няма финансови ангажименти да покрие разноските по защитата.
- 7.** Настоящият типов договор е съобразен със ЗВО, ЗРАСРБ и ПП ЗРАСРБ, Постановления на МС, касаещи докторантурата, Закон за насърчаване на научните изследвания, Правилника на НАОА, в частта касаеща оценяване на подготовката на докторанти, Закона и Устава на БАН, Правилника на БАН, Правилника на ЦО при БАН и решения на ръководните органи на БАН, относно докторантурите.
- 8.** Настоящият договор се съставя в три еднообразни екземпляра за всяка от страните и става валиден след неговото подписване.

9. Нерешените с настоящия договор въпроси и възникнали спорове се решават по реда на нормативната уредба, касаеща докторантурата и българското законодателство.

Директор на ПНЗ:

.....

Научен ръководител:

.....

Докторант:

.....

Приложение № 11 Образец за корица и главни страници на
АВТОРЕФЕРАТ и ДИСЕРТАЦИЯ

Корица и заглавна страница на автореферата:

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
Институт по океанология „Проф. Фритъф Нансен“

Елица Славева Стефанова

**ВЛИЯНИЕ НА ЕКОЛОГИЧНИ ГРАДИЕНТИ ВЪРХУ СТРУКТУРАТА
И ДИНАМИКАТА НА МЕЗОЗООПЛАНКТОНА В
СЕВЕРОЗАПАДНАТА АКВАТОРИЯ НА ЧЕРНО МОРЕ**

АВТОРЕФЕРАТ

на

ДИСЕРТАЦИЯ

за придобиване на образователна и научна степен

„Доктор“

По област на висше образование: **шифър 4.** „Природни науки, математика и информатика“
Професионално направление: **шифър 4.3** „Биологически науки“
Докторска програма „Екология и опазване на екосистемите“
Научно направление „Зоопланктон“

Научни ръководител(и) или консултант(и):

Проф. дбн Асен Консулов ИО-БАН

Доц. д-р Димитър Кожухаров БФ-СУ

Проф. д-р Снежана Мончева ИО-БАН

Варна
2014 г.

Гръб на корицата на автореферата:

Дисертационният труд е обсъден и насочен за защита на разширен семинар на секция „Биология и екология на морето“ към Института по океанология „Проф. Фритъф Нансен“ на Българска Академия на Науките, състояло се на 16 юни 2014 г.

Дисертацията е разработена в рамките на редовна докторантура в секция „Биология и екология на морето“ към Институт по океанология - БАН.

Представеният дисертационен труд е с обем от 192 страници текст, съдържа 8 глави, 63 фигури, 9 таблици и 2 приложения. Списъкът на цитираната литература включва 251 заглавия, от които 88 на кирилица, 160 на латиница и 3 интернет сайта.

Защитата на дисертационният труд ще се състои на 08.09.2014 г. от 14.00ч. в заседателната зала на Института по океанология при БАН на ул. „Първи май“ № 40, на открито заседание на петчленно Научно жури в състав:

1. доц. д-р Валентина Русева Тодорова (ИО-БАН)
2. проф. дбн Марияна Владимирова Филипова-Маринова (ПНМ-Варна)
3. проф. дбн Яна Илиева Топалова (БФ-СУ)
4. проф. дбн Иван Стоянов Доброволов (ТУ, Варна)
5. доц. д-р Димитър Стефанов Кожухаров (БФ-СУ)

Материалите по защитата са на разположение на интересуващите се в библиотеката на Института по океанология „Проф. Фритъф Нансен“, Варна, ул. „Първи май“ № 40.

Корица и заглавна страница на дисертацията:

**БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ИНСТИТУТ ПО ОКЕАНОЛОГИЯ „ПРОФ. ФРИТЪФ НАНСЕН“**

Елица Славева Стефанова

**ВЛИЯНИЕ НА ЕКОЛОГИЧНИ ГРАДИЕНТИ ВЪРХУ
СТРУКТУРАТА И ДИНАМИКАТА НА МЕЗОЗООПЛАНКТОНА
В СЕВЕРОЗАПАДНАТА АКВАТОРИЯ НА ЧЕРНО МОРЕ**

ДИСЕРТАЦИЯ

за придобиване на образователна и научна степен

„ДОКТОР“

По област на висше образование шифър 4:
„Природни науки, математика и информатика“
Професионално направление шифър 4.3: „Биологически науки“
Докторска програма „Екология и опазване на екосистемите“
Научно направление „Зоопланктон“

Научни ръководител(и) или консултант(и):

Проф. дбн Асен Консулов ИО-БАН

Доц. д-р Димитър Кожухаров БФ-СУ

Проф. д-р Снежана Мончева ИО-БАН

Варна
2014 г.

Гръб на корицата на дисертацията:

© [година], [име, презиме, фамилия] – автор

ЗАБЕЛЕЖКИ:

1. Дисертацията се отпечатва в 8 екземпляра формат А4 до 200 стр. с ISBN код ;
2. Авторефератът се отпечатва в 30 екземпляра формат А5 до 32 стр.;
3. Отпечатването се извършва от определена от БАН или ИО печатница.